

Släkten Sabelström-Törnecrantz.

1. **Vendela Christina Sabelström**, född 1803-11-17 i Thorslunda Öland, död 1876-10-18 i Kalmar.
Bosatt i Kalmar.

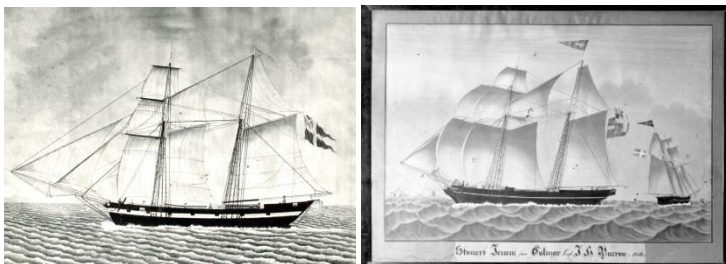

Vendela tjänade som "husmamsell" innan äktenskapet med Joachim på egendomen Flerohopp i Madesjö socken, i Kalmar län. Hon träffade där sin ungdomskärlek, en av ägarfamiljen Hildebrands söner, som dock tvingades gifta sig med "Morianens" dotter. Denne fortsatte under lång tid att skriva sorgsna brev till Vendela. Det rör sig sannolikt om Isac Hildebrand (1793- 1838), som 1827 gifte sig med Christine Jacobsson (1806-1882), även hon husmamsell på Flerohopp. Alternativt Theodor Emanuel Hildebrand (1799-1881), handlande i Borgholm och godsägare på Solberga på Öland. Gift 1830 med Jeanette Amalia Gummerus, (1811-1906).

Gift 1827-11-16 med Joachim Christopher Parrow, född 1795-10-22 i Zingst Pommern, död 1876-07-22 i Kalmar. Kofferdikaptén i Kalmar.

Joachim och bröderna Johan Hinrich samt Jakob lämnade Zingst efter Napoleonkrigen, då det svenska Pommern trots löften om neutralitet besattes av Napoleon och därefter gavs till Tyskland. Släkten av sjöfarare går att spåra minst till 1500-talet och namnet kommer antagligen från en by med samma namn en dryg mil från staden Stralsund. Joachim var ju endast en liten pojke när fransmännen besatte Zingst, men han mindes ändå väl hur de franska soldaterna en kväll trängt sig in i familjens hem och satt hans mor i arbete med att tvätta en oerhörd mängd med byxor, - Madame, de skola vara rena klocka sex i morgon, löd ordern.

Joachim tog skepparexamen i Kalmar 1817 och förde bl.a. Galeaserna Två bröder och Sophia Maria, samt de egna Skonerterna Jenny och Celeritas, Amor och Falken. Han seglade framförallt i svenska vatten med egna fartyg och egen last av trä som han inköpte och sedan sålde till högstbjudande på destinationsorten. Joachim var ledamot i sjömanshusdirektionen 1843-1851 och ägde då Skonerterna Amor 43 15/100 läster samt Falken 49 62/100 läster.

Joachim Parrows skonert Jenny.

Familjen ägde hus och gård på Kvarnholmen Norra kvarteret nr 115, Västra Sjögatan nr:4, mittemot residenset. Dit flyttade makarna 1831, året efter tvillingarnas födelse. I huset på Västra Sjögatan bodde under en tid även brodern Johan Hinrich med sin fru Anna Catharina, Vendelas syster. Alltså två bröder och två systrar gifta med varandra och boendes i samma hus.

Parrowska huset, innergården.

Gamla tiders sjöfolk på kortare trader låg i hamn under vintern och något skulle de ju då ha att syssla med. Joachim och hans bror födde upp gäss och det var idel tävlan om "mest och bäst". Till Mårten Gås dagen, den 11e november gjordes stora gåsablottet. Det äts stekt gås, "smultet" på krukor, äkta svartsoppa med krås och leverkorv i halsskinnet. De bästa brösten röktes och förvarades i enris på gammalt vis. När alla gåsaskroven var genompetade togs hoppgåsen (bröstbenet) loss och det jämfördes och diskuterades hur vintern skulle bli utifrån vad hoppgåsen visade.

Hemma på gården gick de båda gubbarna i sina långrockar och spelade bräde och Priffe samt rökte långpipa så att man knappt kunde se handen framför sig. Vendela Christina hostade jämt, hon var alldeles inrökt.

När så de båda bröderna slutligt gått iland kom de att bli ett par riktiga original i Kalmar stadsliv. Det berättas att då första tolvslaget klingat skulle maten stå på bordet, annars reste de sig upp och åt inte den dagen. Klockan sex på aftonen gick de båda var för sig till hotell Witt för att dricka kvällsgrogg och spela kort. Det lär ha varit så punktliga att personalen på tidningen Barometern som passerades varje dag ställde klockan efter dem. Till kortspelen hörde även våldsamma men kortvariga gräl, till övriga gästers förnöjelse.

Huset på Västra Sjögatan beboddes sedan även av yngsta dottern Augusta Christina och svärsonen Herman Heinrich Strümpel, som var systerson till de båda bröderna, samt deras 6 barn. Herman Strümpel blev lagfaren ägare till fastigheten efter hustruns bortgång 1877. Joachim inköpte också fastigheten Östra kvarteret nr 400 av bokhandlanden Wollin i januari 1855. Fastigheten såldes sedan vidare 1860 till dottern Hanna och svärsonen C-O Thernström, när deras son Oscar Joachim föds.

Barn:

1. Christina Elisabeth Parrow, född 1828-09-04 i Kalmar. Faddrar vid dop: Ombudsmannen Nils Sabelström med fru, Copvardikaptenen XXX Parrow. Enkefru A.M. Andersson, Sockerfabrikören J Hindric Möller och dess hustru, styrman Carl Sabelström, mamsell Charlotta Andersson. Gift med Tove Eduard Svanlund, född 1816-11-02 i Ronneby. Handelsman i Karlshamn. Flyttade från Ronneby 25 Maj 1837 till Karlshamn gård 39 o 40 och benämns då som handelsbetjänt.
2. Maria (Mia) Amalia Parrow, född 1830-01-02 i Kalmar. Fru i Kalmar. Faddrar vid dop: Handlanden Gustaf Berg och dess hustru, Kaptén Joachim Rupert och dess hustru, Ingenjören Johan Tyberg och dess hustru, Kaptén Joachim Hinrich Parrow och dess hustru, Kaptén And. R. Andersson, Mamsell Stina(?) Sabelström, Kaptén And. Holström, Jungfru Gustafva Sophia Nordwall. Gift med Sjökaptenen Johan Alfred Pettersson, död 1859, (av skeppshaveri med skeppet Calmar).
3. Johanna (Hanna) Mathilda Parrow, född 1830-01-02 i Kalmar, död 1922-11-07 i Kalmar. Fru i Kalmar. Faddrar vid dop: Handlanden Gustaf Berg och dess hustru, Kaptén Joachim Rupert och dess hustru, Ingenjören Johan Tyberg och dess hustru, kaptén Joachim Hinrich Parrow och dess hustru Anna Catharina Sabelström, Kaptén And. R. Andersson, Mamsell Stina(?) Sabelström (oklart vem detta är), Kaptén And. Holström, Jungfru Gustafva Sophia Nordwall. Gift med Blockmakare Carl Oscar Thernström.
4. Sofia Amanda Parrow, född 1831-10-03 i Kalmar. Dopvittnen: Handlande Nils Sabelströms Enkefru Christina Sabelström, Bokhållaren Fredrik Spiegelberg och dess hustru, Segel och kompassmakaren P.H. Wetterlind och dess hustru.
5. Emelie (Emma) Sophia Parrow, född 1832-11-04 i Kalmar, död 1928-02-18 i Kalmar. Dopvittnen: Handlanden Gustaf Liedholm och dess hustru, Handlanden Johan Wimmerstedt, Mamsell Sophia Berg, Länsbokhållaren G Liljeström, Mamsell Carin Nordwall. Gift 1859-04-19 i Kalmar med Johan Julius Jeansson, född 1833-04-19 i Karlskrona, död 1896 i Kalmar. Fadern hade åkerirörelse i Karlskrona men var alkoholiserad. Familjen hade tre barn. Johan Julius bryter upp och vandrar till Kalmar, där han får anställning hos sin farbror rådmann Theodor Jeansson, som var svåger till familjen Parrow/Sabelström. Johan Julius är driftig och ambitiös och när han avlider 1896 är han en mycket förmögen man.
6. Christina Augusta Parrow, född 1837-11-09 i Kalmar. Fru i Kalmar. Faddrar: Lokfördelningschefen Johan Gabriel Rothman och dess fru (Schultzberg), Copvardikaptenen Carl Sabelström och dess fru Sophie Möller, Skolläraren/Komminister Pär Kullberger och Mamsell Jaquete Schultzberg (gift med T.W. Jeansson). Gift 1868 med Herman Heinrich Strümpel, född i Zingst Pommern och kusin till Augusta.

Tvillingsystrarna Hanna (gift med Carl Oscar Thernström) och Mia Parrow.

*** Generation I ***

f

2. **Niclas Petter Sabelström**, född 1766-08-30 i Kalmar, Domkyrkoförsamlingen, död 1837-06-19 i Kalmar. Sjökapten i Kalmar.

Niclas Petter följde faderns fotspår och gick precis som sin äldre bror Karl tidigt till sjöss. Fadern Nils hade ju gått bort redan 1786 då Niclas endast var 20 år och modern ännu tidigare år 1773. Sannolikt var relationen till brodern mycket nära då båda var inom sjöfartsnäringen och de enda sönerna. Brodern Karl döper sitt enda barn till Niclas Petrus och senare då även Niclas får egna söner döper han både sin förstfödda, som avlider ung, men även den nästfödda till Carl. Båda namnen går igen generationsvis på fädernesidan till farfarsfar och farmorsfar.

Han avlägger styrmansexamen inför Sjömanshusdirektionen 1795. Brodern Karl avlider vid skeppsbrott samma år och dennes hustru Elisabeth Törnecrantz året därpå.

1797 gifter sig Niclas med Birgitta Månsdotter, dotter till Måns Persson och Wendela Törnecrantz i Torslunda. Familjerna var ju redan sammanlänkade då brodern Karl Peters hustru Elisabeth var en yngre syster till Birgittas mor Wendela. Dessa är säkert redan väl bekanta då Niclas säkerligen tillbringat mycket tid hos brodern och svägerskan vilka haft del i hemmanet i Torslunda sedan 10 år tillbaka, (1787). I början av äktenskapet bor makarna också på hemmansdelen i Torslunda där de första barnen föds.

Niclas tar skepparexamen 1799. Första befälet var för ett av storredaren Theodor Foenanders fartyg.

Familjen Sabelström i Lübeck och deras hem i Kalmar på Proviantgatan 6.

Niclas var väl huvudsakligen till sjöss men under en period var makarna också bosatta i Lübeck. De flyttade sedan in till Kalmar och bebodde eget hus och gård på Proviantgatan 6 (nr:153), i östra kvarteret i Kalmar stad.

Åren 1816-19 var Niclas ledamot av sjömanshusdirektionen. Efter detta blev han utnämnd till s.k. Waterscout, eller ombudsman för direktionen. Niclas tid som ombudsman är rikt dokumenterad i protokollen, främst genom ständiga kontroverser med sjömanshusnotarien, vice kronofogden J. Lagerqvist. Dessa synes sällan ha dragit jämnt. Trots återkommande tvister och senare även kritik från skepparesocietén om hans förmåga att fullgöra sina plikter, kvarstod Niclas som ombudsman fram till sin bortgång 1837.

Gift 1797-10-24 i Thorslunda Öland med nästa ana

Barn:

1. Anna-Catharina Sabelström, född 1798-08-09 i Thorslunda Öland, död 1800-03-20 i Thorslunda Öland.
2. Anna-Catharina Sabelström, född 1800-07-30 i Thorslunda Öland, död 1853-08-22 i Kalmar. Bosatt i Kalmar. Gift 1818-01-02 i Kalmar med sjökaptenen Nathanael Sporsell, född 1787-04-26 i Sandby, Öland. Bosatt i Kalmar. Fadern var komminister och Nathanael är sannolik sonson till Peter Henrik Sporselius, kyrkoherde i Löt och Ingeborg Swebilja, dotter till Olof Swebilus som är kyrkoherde i Runsten och kommandes från Kristvalla (d.v.s. Sabelströmmarnas hemort) g.m Brita Giöth och släkt med Törnecrantz. Åktenskapet blir dock kortvarigt och Anna-Catharina blir gift 2a gången 1819 med Johan Parrow, född 1799-09-26 i Zingst Pommern, död 1883-02-16. Sjökapten i Kalmar.
3. Vendela Christina Sabelström, född 1803-11-17, se ana 1.
4. Carl Sabelström, född 1806-06-19 i Kalmar, död 1809-02-11 i Kalmar.
5. Nils-Magnus Sabelström, född 1808-02-21 i Kalmar, död 1810-07-02 i Kalmar.
6. Carl Sabelström, född 1810-09-11 i Kalmar, död 1862-02-05. Sjökapten och hammmästare i Kalmar. Då Carl och Augusta Schultzberg gifte sig blev släkterna Sabelström, Parrow och Jeansson befryndade via Augustas syster Hedvig som gifte sig med Theodor Jeansson och Carls systrar Vendela och Anna Catharina som gifte sig med var sin bror Parrow. Gift 1835-11-06 i Kalmar med Augusta Carolina Schultzberg, född 1810-07-17 i Stockholm, Jacob, död 1861-03-07 i Kalmar. Dotter till hovpredikanten och prostens Anders Jakob Schultzberg och Maria Wilhelmina Brithelli.
7. Johanna-Sophia Sabelström, född 1812-09-03 i Kalmar, död 1812-09-07 i Kalmar.

m

3. **Birgitta Christina Månsdotter (Törnecrantz)**, född 1771-07-22 i Västragården no 3 (Torsborg), Thorslunda Öland, död 1849-12-22 i Kalmar. Fru i Kalmar.

Faddrar vid dop: Olof Persson i Skogsby (farbror), Jonas Svensson i Runsbäck, drängen Per Törnecrantz i Kåtorp (kusin), Jungfru Cajsa Zelin i prästgården (dotter till prästen Eric Zelin i Thorslunda (1747-72), hustru Ingrid Persson (troligen faster) i Runsbäck, Jungfru Elisabeth Margaretha Törnecrantz (moster vilken sedermera kom att gifta sig med Karl Peter Sabelström, storebror till Brita Stinas blivande make Nils Petter), Brita Stina Strömbeck i prästgården.

1788 är Brita Stina tillsammans med fadern dopvittne till Sven Möller (faderns brorsons son) i Kåtorp.

Om Brita Stina berättas att hon inför sitt bröllop med Petter lär ha sjungit: "Vacker är Petter och vacker är jag, och vackert ska vackert ha". Strax innan jul 1849 när dottern Vendela ligger i sjuksäng lär Brita Stina kommit in till henne och sagt: Nu har jag bakat smörbakelserna till jul, jag är lite trött och går upp och lägger mig". Hon somnar och vaknar sedan aldrig mer. På hennes begravning bjöds på dessa smörbakelser hon själv bakat.

*** Generation II ***

ff

4. **Nils Sabelström**, född 1721 i Ruda, Högsby, död 1786-09-25 i Calmar. Skeppare i Calmar, Slotts församlingen.

Nils är enligt prosten Meurling i Kristdala son i släkten Sabelsköld, vilket även bestyrkes genom förbindelser avseende dop och reverser Sabelströmsbröderna emellan. Kyrkoböcker saknas för året då Nils föddes.

Nils återfinnes som Matros i Kalmar, Gamla Staden nr 63. Denna fastighet anges vid mantalskrivning 1750 som tillhörig Skåpmakare Strömbergs dotter, med andra ord hustrun Anna Catharina med vilken Nils gift sig strax innan. 1765 och 1767 står också fastigheten på Skeppare Sabelström. Så även 1773, då även med drängen Jonas och pigan Greta. Hustrun Anna Catharina avlider i augusti 1773 och i bouppteckningen 1774 anges följande fastigheter: en gård i Gamla staden och två påbyggnader under nr 63. En annan tomt under rekonstruktion på nr 13.

Parets dottern Anna-Cristina är född 1756 i Slotts församlingen. När sonen Karl Peter föds 1758 anges detta under Stads församlingen. Nils anges då som Styrman och därefter som skeppare. Han seglar bl.a. med fartyget Strömman, en galeas om 17 läster tillhörandes Peter Löhngren. Han gjorde med detta fartyg två resor på Slesvig, en på Lübeck samt inrikes.

Nils fick burskap i Kalmar 26/4 1760 då han avlade ed på sjöfartsnäring. Cautionister var handelsmännen Löfgren och Nils Åhlström.

Han gifter om sig i april 1774 med änkan Lovisa Sofia Berggren, som tidigare var gift med skepparen Folke Olsson. Denne Folke gick under med sitt skepp Wallon utanför Marseille i oktober 1770. Sofia Lovisa hade två barn i äktenskapet med Folke och Lovisa är troligen syster till Styrmannen Carl Magnus Bergman, vilken var dopvittne vid sonens födelse i första äktenskapet. 1782 återfinnes Nils i mantalslängden som bryggare på 3:e Runddelen, gård nr 124 på Proviantgatan i Kalmar stad, östra kvarteret. Denna gård verkar ha kommit med i äktenskapet med Lovisa Sofia, då den finns med i bouppteckningen efter hennes förste make Folke Olsson och värderas då till 600 riksdaler. Nils anges nu även som Garvare. Nils bor kvar på samma gård fram till sin bortgång 1786.

Gift 1774-04-17 i Stads församlingen med Sofia Lovisa Bergman.

Lovisa är troligen syster till Styrmannen Carl Magnus Bergman, vilken var dopvittne vid sonens födelse. Hon anges som änka vid vigseln med Nils och var tidigare gift med skepparen Folke Olsson. Denne Folke gick under med sitt skepp Wallon utanför Marseille i oktober 1770. Sofia Lovisa hade två barn i äktenskapet med Folke.

Barn i första giftet:

1. Margareta Maria Sabelström, född 1750-06-16 i Calmar, Slottsförsamlingen, död 1823-04-29 i Calmar, Calmar Stad. Bosatt i Calmar, Calmar Stad.
2. Anna-Cristina Sabelström, född 1756-03-19 i Calmar, Slottsförsamlingen, död 1781-01-01 i Calmar, Calmar Stad. Bosatt i Calmar, Slottsförsamlingen. Faddrar vid dop var: Stadsmajoren Daniel Falckman, Handelsmannen Marcus Schröder, Skepparen Thamsten, Köpmansbetjänten Jonas Fahlgren. Kvinnofaddrar var: Controleur Ekmans fru, Köpman Törngrens fru, Guldsmeden Wiggmans hustru och jungfru Anna Stina Swartz hos Schröder tjänande. Gift med Johan Gustav Brinkmeijer, född 1751-06-26 i Kalmar, död 1788-04-29, angiven som tillhörande finska gardesregementet.
3. Karl Peter Sabelström, född 1758-10-06 i Calmar, Stadsförsamlingen. Gift 1787-11-13 med Elisabeth Margareta Törnecrantz, född 1753-04-09 på Västragården nr 3, (Torsborg), i Torslunda by. Efter giftermålet med Elisabeth finns Karl Petter upptagen i mantalslängderna i Torslunda by nr 3 från 1788-1790. Han anges då som skeppare och borgare i Kalmar. Upptagen på nr 3 finns också Elisabeths syster Hjertrud Wendela Törnecrantz med maken Måns Persson, sonen Per och dottern Brita. Denne Brita gifter sig 1797 med Karl Petters yngre bror Niklas, (ana 2 och 3). På gården finns också drängen Olof och pigan Cajsa. På nr 1 finns under samma tid Elisabeths kusin skogsvaktare Peter Törnecrantz och Måns brorson, skepparen Lars Möller. Denne står som fadder till Johan Schaliens barn i Kåtorp by i Torslunda och gifter sig även med dennes syster i Torslunda 1781. Karl Peter och Elisabeth står som faddrar för Johannes Lorentz Möller, son till Lars Möller och Christina Charlotta Schalien när denne döps i Kåtorp år 1790. Karl Petter förliser till sjöss 1794 och Elisabeth avlider året efter, 1795-06-03 i Torslunda.
4. Israel Sabelström, född 1761-01-27 i Kalmar, Kalmar Stad, död 1769-04-14 i Kalmar, Kalmar Stad (av Dog i koppor). Bosatt i Kalmar, Kalmar Stad.
5. Ulrika Sabelström, född 1764-04-10 i Kalmar, Kalmar Stad.
6. Niclas Petter Sabelström, född 1766-08-30, se ana 2.
7. Catharina Elisabeth Sabelström, född 1770-01-15 i Kalmar, Kalmar Stad, död 1847-12-14.

Barn i andra giftet:

Gustaf Sabelström, född 1775-08-12 i Kalmar, Stadsförsamlingen, död 1775-09-20 i Stadsförsamlingen (av Kalmar).

fm

5. **Anna Catharina Elisabeth Strömberg**, född enligt åldersuppgift 1727, död 1773-08-31 i Kalmar, Stadsförsamlingen. Bosatt i Kalmar, Slotts och Stadsförsamlingarna. I mantalslängd för Kalmar slottsförsamling år 1750 finns ett par Strömberg. En av dem bor i Gamla Staden på nr 63, Lådmakare Israel Strömbergs dotter och på nr 65 bor borgaren Sven Strömberg, kanske bror eller far till Israel.

I Anna Catharinas BoU 1774 anges följande fastigheter: en gård i Gamla staden och två påbyggnader under nr 63. En annan tomt under rekonstruktion nr 13.

Gift med föregående ana

mf

6. **Måns Persson**, född 1744-06-21 i Runsbäck, Torslunda, död 1832-03-04 i Västragården no 3 (Torsborg), Thorslunda. Hemmansägare och kyrkvård, Västragården no 3 (Torsborg), Torslunda.

Måns står som dräng i Runsbäck vid giftermålet år 1770. När fadern Per Månsson går bort 1776 finns förutom Måns, brodern Olof Persson och fyra döttrar, Maria, Ingrid, Kierstin och ytterligare en dotter i livet. Fadern Per hade ett stort hushåll med åtskilliga djur. Utan tvekan var familjen väl beställd med både matsilver och åtskilliga husgeråd i koppar och tenn. Per lämnar efter sig ett gott arv och sönerna Måns och Olof ärver enligt tidens sed dubbelt upp mot döttrarna, 120 respektive 60 riksdaler.

1786 vid stora skiftet, så återfinns man Måns brorson Skepparen Lars Olofsson Möller gift sedan 1781 med Christina Charlotta Schalien, samt dennes svåger länsman/skogsvaktare Peter Törnecrantz, som är en kusin till Måns hustru Hjertrud Wendela, skrivna på gård nr 1 i Torslunda by. Dessa två var svågrar sedan 1783, då Peter gifte sig med Lars svägerska Ingrid Margaretha Schalien i hennes andra gifte. Hon avled dock redan 1784 i barnsäng.

Då fanns dock inte brorsonen Lars Möller med familj kvar på nr 1 i Torslunda by utan i Kåtorps by, också i Torslunda. Sannolikt har Lars utflyttat i samband med sitt giftermål 1781, troligen till svärmoderns gård, även om han fortfarande finns upptagen på gård nr 1 i Torslunda by 1786.

I Kåtorp bor redan svärmodern Anna Catharina Schalien som var född Wahlbom och syster till Johan Gustaf Wahlbom som tidigare hade gård nr 2 i Torslunda by tillsammans med bonden Per Svensson.

1788 när Måns brorson, Lars Olof Möllers son Sven döps i Kåtorp, så är Måns dopvittne.

Gift 1770-11-10 i Torslunda med nästa ana

Barn:

1. Birgitta Christina Månsdotter (Törnecrantz), född 1771-07-22, se ana 3.
2. Peter Månsson, född 1773-02-19 i Aronstorp, Västragården no 3, Torslunda. Hemmansägare i Eriksöre no 5, Torslunda.
3. Gustav Månsson, född 1775-04-01 i Aronstorp, Västragården no 3, Torslunda.
4. Erik Månsson, född 1776-11-08 i Aronstorp, Västragården no 3, Torslunda, död 1828-04-29 i Västragården no 3, Torslunda. Hemmansbrukare i Västragården no 3, Torslunda. Bonde i Eriksöre 6-7 (ett helt mantal) och Torslunda nr 3. Gift med Karin.
5. Maja Catarina Månsdotter, född 1780-01-01 i Aronstorp Västragården no 3, Torslunda.
6. Anders Månsson, född 1783-02-09.
7. Johanna Månsdotter, född 1786-05-31 i Aronstorp Västragården no 3, Torslunda. Var dopvittne till Anna Sophia Schalien i Kåtorp, Torslunda år 1804. Gift 1818 i Torslunda med Carl Nicklas Rydell. Kronobefallningsman och Häradskskrivare.
8. Elisabeth Margareta Månsdotter, född 1789-06-04 i Aronstorp Västragården no 3, Torslunda död 1790-09-10.
9. Johan Månsson, född 1791-09-03 i Aronstorp Västragården no 3, Torslunda, död 1795.
10. Gustav Månsson, född 1794-11-21 i Aronstorp Västragården no 3, Torslunda. Sjöman.

mm

7. **Hjertrud Wendela Törnecrantz**, född 1750-11-30 i Västragården no 3, (Torsborg), Torslunda.

Dopvittnen: Per Torselius uti Arontorp (ingift morbror som var gift med Christina Törnecrantz), Nils Blomberg, Nils Ericson Törnecrantz (farbror) Kåtorp, m.fl.

Släkten Törnecrantz vapen.

År 1768 när Hjertrud Wendela är 18 år avlider fadern Petter. Farbrodern Nils Törnecrantz, bosatt i Kåtorp nr 2, tillträder då som förmyndare för Hjertrud och den yngre brodern Erich som då endast är 8 år.

Två år senare gifter sig Hjertrud med Måns Persson som ju är släkt i släkten, också han bördig från Torslunda och vid giftermålet angiven som dräng vid hemgården i Runsbäck. Hjertrud och syskonen ärvde delar av föräldragården i Torslunda by (gård nr 3) efter fadern och 1772 brukar hon 1/2 hemmanet, två andra brukare har 1/4 var. Samma år avlider farbrodern men då Hjertrud nu är gift så har väl den kopplingen upphört och framgent står maken Måns som hemmansägare för familjens del av gården. Modern Lisbeth (född Castelius) bor också fortsatt kvar på gården till sin bortgång 1813.

Gården Torslunda nr 3 (mangårdsbyggnad från tidigt 1800-tal) börjar sedan kallas Torsborg och gör så än idag.

1781 avlider brodern Erich och eventuella anspråk denne kan ha haft tillfaller sålunda de efterlevande systrarna. 1786 sker storskiftet i Torslunda och gården får nu beteckningen AA. Året därpå gifter sig Hjertruds yngre syster Elisabeth med Karl Sabelström och i anslutning till detta tar dessa över 1/4 av hemmanet. Oklart om detta är ett arv till Elisabeth eller om hemmansdelen inköps i samband med giftermålet. Redan 1794 avlider dock svågern Karl till sjöss när hans skepp förliser och det påföljande året avlider även systemen Elisabeth. Dessa efterlämnar en son, men vilken koppling Vendela och hennes make har till denne framgent är inte klart.

Gift 1770-11-10 i Torslunda med föregående ana

*** Generation III ***

fff

8. **Nils Nilsson**, född 1689-09-29 i Gullhanetorp, Kristdala, död 1761-01-03 i Högatorp, Döderhult. Hemmansägare i Högatorp, Döderhult.

Att döma av barnens födelseorter så bebodde Nils och Anna-Maria gården Skalltorp i Döderhult efter deras giftermål. Där föddes första dottern Elisabeth år 1716 och även sonen Carl år 1718. De tre nästföljande barnen föds mellan åren 1720-1723 i Ruda i Högsby socken. Därefter återfinnes de mellan 1726-1733 (minst) i Kvarntorp i Fliseryds socken. Sista sonen Jonas föds i Läggevi också i Fliseryd.

Gift 1715-05-08 i Döderhult med nästa ana

Barn:

1. Elisabeth Sabelström, född 1716-04-06 i Skalltorp, Döderhult. Gift 1744 med Lars Persson.
2. Carl Sabelström, född 1718-01-13 i Skalltorp, Döderhult, död 1783-02-16 i Manketorp, Döderhult. Organist och klockare i Döderhult. Gift 1740-11-29 i Döderhult med Brita Elisabeth Lacander, född 1720-05-15 i Klämna, Döderhult. Gift 1769-01-10 i Fliseryd med Anna Christina Persdotter Isberg i hennes andra äktenskap, född 1731-05-07 i Klockaregården, Fliseryd, död 1825-07-11 i Öderhult.
3. Nils Sabelström, född 1721, se ana 4.
4. Brijta Sabelström, född 1726-10-26 i Qvartorp, Fliseryd. Avled som spädbarn.
5. Brijta Sabelström, född 1730-08-03 i Qvarntorp, Fliseryd. Gift 1753-10-23 med Sven Nilsson, född 1722-09-04 i Lagmanskvarn, Döderhult.
6. Maria Sabelström, född 1732-08-20 i Qvarntorp, Fliseryd. Gift 1758-10-15 med Måns Persson, född 1730 i Nynäs, Döderhult.
7. Jonas Sabelström, född 1737-12-23 i Läggevi, Fliseryd.

ffm

9. **Anna Maja Sabelsköld**, född 1692 i Bråhult, Kristdala socken, död 1767-11-20 i Döderhult. Dog av ålderdomssvaghet.

Släkten Sabelskölds vapen.

Gift 1715-05-08 i Döderhult med föregående ana.

fmf

10. **Israel Strömberg**. Född 1701 i Småland, (dock inte Kalmar). Återfinnes i Generalmönsterrullan för artilleriregementet 1736 och 1744. Han inledde sin tjänstgöring 1721 och var snickare/lådmakare.

Gift med nästa ana

Barn:

Anna Catharina Elisabeth Strömberg, född enligt åldersuppgift 1727, se ana 5.

fmm

11. **Margareta**.

Gift med föregående ana

mff

12. **Per Månsson**. Hemmansägare, nr 1 och 3 (1788) i Runsbäck, Torslunda.

När Per Månsson går bort 1776 finns förutom sonen Måns, brodern Olof Persson och fyra döttrar, Maria, Ingrid, Kierstin och ytterligare en dotter i livet. Per hade ett stort hushåll med åtskilliga djur. Utan tvekan var familjen väl beställd med både matsilver och åtskilliga husgeråd i koppar och tenn. Per lämnar efter sig ett gott arv och sönerna Måns och Olof ärver enligt tidens sed dubbelt upp mot döttrarna, 120 respektive 60 riksdaler.

Gift med nästa ana

Barn:

Måns Persson, född 1744-06-21, se ana 6.

mfm

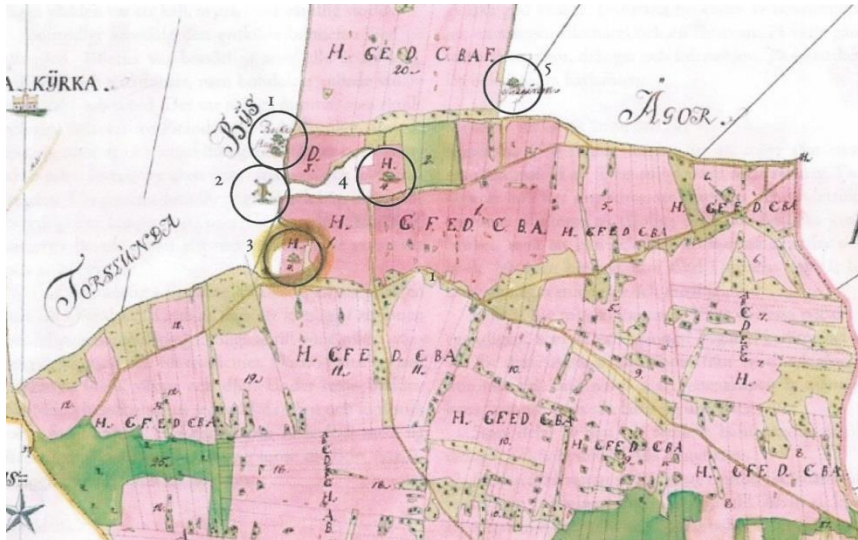
13. **Karin Olofsdotter**.

Gift med föregående ana

mmf

14. **Peter Törnecrantz**, född 1729-07-07 i Aronstorp, no 5, Torslunda, död 1768-06-13 i Torslunda by, no 3 (Västragården), Torslunda. Länsman i Torslunda by, no 3 (Västragården), Torslunda.

Torslunda by bestod på 1700-talet av tre gårdar, samt prästgården som låg lite avsides vid kyrkan och beboddes av kyrkoherden Nils de la Roche fram till 1745 och sedan kyrkoherden Eric Zilin. Marken var indelad efter jordmån och kvalité och de tre gårdarna hade del i alla markslag. Inägomarken med åker och äng var avgränsad mot utmarken och betet med stenmurar. Byn hade också utjordar utanför den vanliga inägomarken.

Torslunda by, nr 1 backstugor, nr 2 väderkvarn, nr 3 Peter Törnecrantz gård, nr 4 Torslundagården, nr 5 Östragården.

Byn skall ha blivit besökt av Carl Linnaeus sommaren 1741 och de tre gårdarna brukades då av, förutom Peter Törnecrantz (Västragården nr 3), bonden Per Svensson (Torslundagården), samt Per Persson (ålderman i byn) och Sven Andersson (gård nr 1 och 2 Östragården). På varje gård fanns dessutom flera pigor, drängar och inhysesshjon. På utmarken låg också några backstugor.

När Peter och Lisbeth Castelius gifter sig 1749, så ser man återigen tydligt hur släktband och familjerelationer håller över generationer. Peters farmors far var ju Hauptmannen eller Befallningsmanen Erik Törnecrantz. När Erik avlider ingår hans hustru Christina Dorothea von Campenhausen nytt äktenskap med Kyrkoherden och Riksdagsmannen Daniel Repplerius. I detta äktenskap föddes en dotter Christina Reppleri, alltså Peters farmors halvsyster. Denna Christina gifte sig sedan med Lisbeths morfars farbror Axel Assarsson som var son till Hauptmannen eller Befallningsmannen Lars (Lorentz) Assarsson. Peter finns med i mantalslängder för Torslunda by nr 3 (Västragården) år 1751 och 1753.

Gift 1749 i Kastlösa med nästa ana

Barn:

1. Hjertrud Wendela Törnecrantz, född 1750-11-30, se ana 7.
2. Elisabeth Margareta Törnecrantz, född 1753-04-09 i Västragården no 3, (Torsborg), Torslunda död 1795-06-03 i Torslunda. Gift 1787-11-13 med Karl Peter Sabelström, född 1758-10-06 i Kalmar, Stadsförsamlingen, död 1794. Förliste till sjöss. Sjöman i Torslunda by, no 3, Torslunda. Efter giftermålet med Elisabeth finns Karl Petter upptagen i mantalslängderna på Torslunda by nr 3, från 1788-1790. Han anges som skeppare och borgare i Kalmar. På gården finns också drängen Olof och pigan Cajsa. Upptagen på nr 3 finns också Måns Persson med sonen Per och dottern Brita, som senare gifter sig med Karl Petters yngre bror Niklas. På nr 1 finns under samma tid Elisabeths kusin skogsvaktare Peter Törnecrantz och Måns brorson, skepparen Lars Möller. Lars Möller står som fadder till Johan Schaliens i Kåtorp by i Torslunda barn och gifter sig även med dennes syster i Torslunda 1781.

Elisabeth och Karl Peter står sedan som faddrar för Johannes Lorentz Möller, son till Lars Möller och Christina Charlotta Schalien när denne döps i Kåtorp år 1790.

3. Catharina Törnecrantz, född 1765-05-23 i Västragården no 3, (Torsborg), Torslunda.

mmm

15. **Lisbeth Johansdotter Castelius**, född 1726 i Kastlösa, död 1813-05-02 i Västragården no 3, Torslunda. Bosatt i Västragården no 3, Torslunda.

Lisbeths far Johan Petersson Castelius var ju såsom maken Peter Törnecrantz Länsman även han och Lisbeth och hennes syskon är födda på länsmansbostället i Kastlösa.

Morfadern Asser Assarsson var Häradsskrivare och synes ha verkat både i Kastlösa och Vickleby, där Lisbeths morfarsfar Befallningsmannen Lars Assarsson var verksam samtida med Peters farmorsfar Befallningsmannen Erik Törnecrantz och ägde flera gårdar i båda socknarna. En av morfaderns bröder Nils Assarsson blir 1719 adlad Lagerstolpe, till Görväln i Järfälla socken, Torslunda i Haga socken och Stenby i Adelsö socken, alla i Stockholms län. Han avlider barnlös 1750 i Stockholm.

Lisbeths morfars far Lars Assarsson fick även ta hand om vårdsnaden av hustrun Maria Johansdotters omyndiga syskon, vilket verkar ha varit till stort besvär. Både vad gäller pojkarnas uppförande och att få tillgång till de arvsmedel som fanns för att bekosta deras uppehälle och studier. En av dessa unga svågrar var den sedan mycket kände poeten Lars Lucidor. Maria och hennes bröder var barnbarn till Amiralen Strusshielm som bortsett från ett flertal kommenderingar runt om i det svenska Östersjöväldet hade sin hemort i Stockholm. Hans barn föddes där 1618 och 1620 i Nikolai församling och hans hustru Märta stod även fadder ett par gånger i augusti 1620. Alltså samtida i Stockholm med Peters farmors morfar Herman von Campenhausen som blev borgare i Stockholm 1622 och dennes hustru Gertrud von der Linde.

Amiralen Strusshielm och Nils Assarsson Lagerstolpes vapen. Båda utdöda på manssidan i första generationen.

Gift 1749 i Kastlösa med föregående ana

*** Generation IV ***

ffff

16. **Nils Jonsson**, född 1663 i Äshult, Döderhult, död 1733-02-13. Rusthållare i Äshult och Gullhanetorp, Döderhult och Kristdala.

Gift 1687-10-09 i Döderhult med nästa ana

Barn:

Nils Nilsson, född 1689-09-29, se ana 8.

fffm

17. **Brita Carlsdotter**, född 1667.

Gift 1687-10-09 i Döderhult med föregående ana

ffmf

18. **Carl Sabelsköld**, född 1666 i Kristdala/Lannaskede, död 1701. Sergeant och sedan Livdragon i Trishult/Bårhult, Kristdala.

Carl var först Korpral och sedan Sergeant 1685. Han drogs hela tiden med dålig ekonomi och tog 1690 lån av sin styvmoder Anna Catharina Stråle. Samma år överlät han Trishults säteri, vilken han övertagit från föräldrarna, till regementskvartermästaren Magnus Gyllentorner i utbyte mot hemmanet Hjalshammar och 500 daler silvermynt. Direkt efter faderns bortgång i mars 1696 pantsatte Carl även fädernegården Bråhult för skuld. År 1700 var Carl Dragon vid Kungliga Majestätets Livregemente, ett värvat regemente som sattes upp i samband med det stora nordiska kriget som då brutit ut. Han stupar före 27/6 1701 då han kallas "salig", troligen vid Narva eller något annat slag t.ex. Lais eller Dorpat.

Gift 1684-09-21 i Kristdala med nästa ana

Barn:

1. Christina Sabelsköld, född 1686, död 1708 (begravd 1708-08-09). Gift med Magnus Danielsson. Bosatt i Mellingerum.
2. Ingeborg Sabelsköld, född 1687 i Kristdala, död 1758 (begravd 1758-08-13) i Kristdala. Gift 1708-06-14 i Kristdala med Nils Matsson, född 1684-08-17 i Malghult, Kristdala, död 1766-04-13 i Malghult, Kristdala. Hemmansägare, rusthållare och nämndeman i Malghult, Kristdala.

3. Märta Sabelsköld, född 1688 i Bråhult, Kristdala, död 1758-07-02 i Saxtorp, Kristdala. Fru i Kristdala. Gift 1710-09-26 i Kristdala med Måns Larsson, född 1684 i Saxtorp, Kristdala, död 1769-03-27 i Saxtorp, Kristdala. Hemmansägare i Saxtorp, Kristdala. Inlöste från kronan en del av Märta's fädernegård Bråhult.
4. Anna Maja Sabelsköld, född 1692, se ana 9.
5. Elisabeth Sabelsköld, född 1699 i Kristdala, död 1780-08-03 i Kristdala. Fru i Sörebo, Mörlunda. Gift 1718-10-05 i Mörlunda med Olof Nilsson, född 1700, död 1736. Kyrkvård och klockare i Sörebo, Mörlunda.
6. Margareta Sabelsköld, född 1701 i Kristdala. Gift med Jakob Öhrberg, född 1690 i Örsasjögle, Tveta. Korpral. Paret var en tid bosatta på militiebostället Köksmåla i Misterhults socken, de flyttade sedan vidare till Fliseryds socken och hamnade sedan i Jönköpingstrakten. Där upphöra alla vidare spår efter familjen.

ffmm

19. **Elisabeth Duraeus**, född 1666 i Kristdala, död 1709-06-29 i Kristdala. Fru i Bråhult, Kristdala.

Gift 1684-09-21 i Kristdala med föregående ana

mmff

28. **Erik Törnecrantz**, född 1693-09-12 i Bostorp, no 3, Norra Möckleby, död 1750-01 i Aronstorp, gård no 5, Torslunda (av Rödsot). Kronolänsman i Aronstorp, gård no 5, Torslunda.

Vid dop står Paul Rump (troligen major Paul Rump på Hult i Algutsrum, gift med Agneta Palm) och Petrus Orrhan (ingift morbror) som faddrar. Bland de kvinnliga dopvittnen som är med återfinnes bl.a. Pastorskan Daniel Reppleri (mormor) och jungfrun Elsa Repplera (oklar koppling).

Samma år som dottern Christina föds i september 1721, närvarar Erik som fadder vid dopet av Maria Schultzberg i Torslunda och anges då som vice länsmannen. Bara ett par dagar innan har Eriks mor Hjertrud Wendela också varit fadder och anges då som boende i Arontorp. Men mor och son finns på plats i Arontorp redan från november 1715, då Gertrud står som fadder vid två tillfällen. Den ena gången ihop med Lucia de la Roche och några dagar senare för flickan Liskan de la Roche, då tillsammans med befallningsmannen Palm. Erik själv återfinnes första gången som dopvittne i oktober 1716, sedan i augusti 1718 och i september 1719 då Per Staffansons barn döps och i december står befallningsmännen Eric Torselius och Erik Törnecrantz som dopvittnen igen.

Erik gifter sig i slutet av november 1720 i Torslunda med Karin Persdotter och dottern Christina föds redan i mitten av maj påföljande år. Då finns det ingen Per/Petter eller Persson/Persdotter med bland faddrarna, inte heller när sonen Nils föds 1723. Men när sonen Erich föds 1726 finns både en Anders Persson och Per Staffansson från Torslunda med och de står först bland faddrarna. Dessa skulle kunna vara Karins bror och eventuellt fader.

Eric Torselius ovan är troligen far till Eriks blivande svåger Peter Torselius, i och med att denne gifter sig med Eriks syster Christina. Eric Torselius (uti Färjestaden som också ligger i Torslunda) är även dopvittne till befallningsmannen Palms dotter Christina som föds i november 1712.

Befallningsmannen Bengt Palm får även han en dotter i november 1709 och då står commissarie Lorentz Assarsson som dopvittne. (Bengt Palm avlider 1714).

Denne Lorentz Assarsson anges som häradsskrivare 1695, kommissarie 1706-1712 i Torslunda och död i Tveta, Torslunda där han begravs i januari. Han är först gift med Maria Silfverlåås, död 1706 i Räpplinge och dotter av borgmästaren i Kalmar Hans Silfverlåås och Helena Nilsdotter. Sedan omgift 1707 i Köpings socken med Liskan Wallina, dotter av prosten, kyrkoherden och riksdagsmannen Olaus Nicolai Wallinus och Elisabet Rodde. Bara ett par dagar efter dopet av Bengt Palms dotter, får Lorentz själv en dotter Christina och då står befallningsmannen Palm som fadder.

Lorentz är bror till Axel Assarsson som är gift med Eriks moster, Hjertrud Wendela Törnecrantz halvsyster Clara Christina Reppleri och anges som befallningsman vid sin vigsel 1696. Paret bor i Fröjel på Gotland och Axel begravs 1729 "inwid altaret" i Fröjels kyrka.

Men Lorentz är även bror till Assar Assarsson (1667-1741,) som 1697 anges som häradsskrivare för södra motet och 1719 som befallningsman och boendes i Kastlösa by. Denne Assar får en dotter Maria Assarsdotter som gifter sig med nästa Länsman i Kastlösa Johan Petersson Castelius, vilkas dotter i sin tur gifter sig med Eriks son Peter Törnecrantz, också han sedemera Länsman och boendes i Torslunda by.

Vid flera tillfällen finns även länsmannen Nils Strandberg som är bosatt i Arontorp i Torslunda med. Denne var först gift med företrädarens änka och blir sedan kvar i över två decennier. Han får själv barn de första åren på 1700-talet och eventuellt är det så att Erik efterträder Nils som länsman i Torslunda då han avlider 1736 och då tar över gården i Arontorp. Erik återfinns sedan i mantalslängder såsom bosatt i Torslunda 1743, 1745 och 1747. 1745 finns det också två pigor på gården.

Det finns också en Stina Reppleri bosatt i Arontorp, detta enligt en dopnotis från november år 1720.

Gift med nästa ana

Barn:

1. Greta Vendla Törnecrantz, född 1715 i Aronstorp, Torslunda.
2. Christina Törnecrantz, född 1721-05-12 i Torslunda no 5, Torslunda, död 1776-11-17 i Ullevi, Gårdby. Gift med Peter Wahlqvist. Länsman i Ullevi. 4 barn mellan 1744-1757. Gift andra gången med Per Torselius, född 1702 i Arontorp, Torslunda.
3. Nils Törnecrantz, född 1723-08-03 i Aronstorp, Torslunda, död 1772 i Östragården nr:2 i Kåtorp, Torslunda (av Vattusot). Hemmansägare i Östragården nr:2 i Kåtorp, Torslunda. Finns med i mantalslängd 1745, 1751 och 1753. Övertog i samband med vigsel Britas fädernegård "Östragården" i Kåtorp, i Torslunda, Första sonen Erich hade vid sitt dop inte mindre än femton faddrar. Bland dem morbrodern Anders Börjesson från Björnhofda och Maria Törnecrantz från Hult. Erich dog dock endast tre månader gammal. Nils var en av "sexmännen" vid den allmänna sockenstämman 1752-55. 1747 är han dopvittne för vid brodern Erichs dotters dop i Algutsrum. Nils blir också förmyndare för brodern Peters barn - Hjertrud och Erich, då denne avlider 1768. 1751 avlider hustrun Brita i barnsbörd. Ett år senare gifter Nils om sig med Anna Persdotter. Dessa står 1758 som faddrar åt Nils Svenssons son Sven i Holmetorp, Algutsrum.

Vid skattläggningsförrättningen 1768 är Nils och Lars Andersson skrivna för nr 2 i Kåtorp. Denna Lars Andersson gifte sig 16/3 1755 med Gertrud Wendela Persdotter Torselia (f. 13/1 1734). Hon var dotter till Peter Torselius (1702-1757) från Aronstorp i Torslunda, samt dennes hustru (Stina?) Törnecrantz.

Nils avlider själv år 1772 av vattusot och vid storskiftesdelningen i oktober 1773, skrivs "N.o 2 eller Östragården: Lars Andersson och enkan Anet Pehrsdotter genom Petter Nilsson hennes styvson". Gift 1744 med Brita Börjesdotter, född 1725 i Östragården nr:2 i Kåtorp, Torslunda, död 1751-04-02 i Östragården nr:2 i Kåtorp, Torslunda, (av Barnsbörd). Bosatt i Östragården nr:2 i Kåtorp, Torslunda.

4. Erich Törnecrantz (Torslunda CI:1 sid 732), född 1726-06-06 i Aronstorp, no 5, Torslunda. Bosatt i Holmetorp, Algutsrum. Förmyndare för brodern Peters barn - Katharina och Elisabeth. Gift 1745-06-09 i Algutsrum med Brita Kleverman. Bosatt i Holmetorp, Algutsrum. Änka när hon gifte sig med Erik. Det fanns även en Petter Klefverman i byn Hässelby i Algutsrums socken.
5. Peter Törnecrantz, född 1729-07-07, se ana 14.

mmfm

29. Karin Persdotter.

Gift med föregående ana

mmmf

30. Johan Petersson Castelius, död 1738-05-06 i Kastlösa. Länsman i Kastlösa.

Gift 1719-06-25 i Vickleby, Kastlösa med nästa ana

Barn:

1. Stina Johansdotter Castelius, född 1720-09-30 i Länsmansbostället, Kastlösa. Gift 1739-06-24 i Kastlösa med Nils Duse, född cirka 1712 i Mörbylånga, död 1782-11-11 i Norra Borgeby, Mörbylånga. Kronoskogvaktare och hemmansägare. Son av skogsvaktaren Sven Duse och dennes maka prästdottern Helena Risenius (Rising) från Långlöt.
2. Lisbeth Johansdotter Castelius, född 1726, se ana 15.

mmmm

31. Maria Assarsdotter, född 1700, död 1778-12-16 i Kastlösa. Omgift 1741 med Länsman Johan Frodin och fick barnen Andreas (1742-) och Catharina (1743-1826) med honom.

Gift 1719-06-25 i Vickleby, Kastlösa med föregående ana

*** Generation V ***

ffff

32. **Jon Nilsson**. Bosatt i Systertorp.

Gift med nästa ana

Barn:

Nils Jonsson, född 1663, se ana 16.

ffffm

33. **Elisabeth Gabrielsdotter**. Dotter till **Gabriel Börjesson**. Bondehövding i Malghult.

Gift med föregående ana

ffmff

36. **Jöns Sabelsköld** till Bråhult, född 1636, död 1696 i Bråhult, Kristdala. Ryttmästare m.m. i Bråhult, Kristdala.

Jöns tjänstgör från 1655 vid Smålands kavalleriregemente och blir korpral 1669. Han var kvartermästare där 1674 och blir utnämnd till Kornett 1675, Löjtnant 1678 och slutligen Ryttmästare 1679. 1678 avlider också första hustrun Märta Stråle av Ekna med vilken Jöns har sex barn. Avgången från regementet 1683.

Under perioden 1681-82 gifter Jöns om sig med Märtas kusins barnbarn Anna Catharina Stråle av Ekna. Anna Catharinas far, majoren Gustav Stråle av Ekna hade fått lämna sitt regemente med anledning av en duell mellan Jöns bror Birger och Löjtnant Böök 1669 och levde därefter under knappa omständigheter. Giftet mellan Jöns som då var 20 år äldre och Anna Catharina, kan därför ha setts som fördelaktigt för båda familjerna trots den stora ålderskillnaden. Anna Catharinas mor Catharina Gyllensparre avlider 1693 och betecknas då som fattig.

Jöns närvarade inte vid 1686 års riksdag och ursäktade sitt uteblivande med blesyrer och ålderdom. Jöns ansökte 1687 hos Kungliga Majestätet att få behålla sätesgården Bråhult med flera gårdar i Bråhult i Kristdala socken under sin och sin hustrus livstid. Gårdarna hade nyligen blivit indragna till kronan under reduktionen. Han åberopade att han under 1655-1680 tjänat under Smålands kavalleri och deltagit i såväl det polska som i de förra och senare danska krigen. Han hade därvid fått åtskilliga blesyrer, som nu på ålderdomen tryckte hårt på honom och hindrade honom att göra tjänst. Vid Stralsunds belägring (1678?) miste han "alle sina munderingar, som han ock 4 munderingar i Skåne tillsatte". Hur ansökan blev behandlad framgår inte, men familjen levde kvar på Bråhult och så även sonen Carl med familj till början av 1700-talet.

Gift med nästa ana

Barn:

1. Maria Sabelsköld, död i 1713. Gift 1693-10-14 i Kristdala med Henrik Häär, död 1711. Gift 1712 med Anders Svensson.
2. Elisabeth Sabelsköld. Gift med Axel Kessel. Kornett vid Smålands kavalleriregemente. En besvärlig man som bl.a. överfallit kyrkoherden Dureaus, sin svägerskas fader.
3. Carl Sabelsköld, född 1666, se ana 18.
4. Märta Sabelsköld, född 1667-05 i Trishult, Lannaskede, död 1699-06-18 i Arkelstorp, Oppmanna. Gift med Anders Bertilsson Bergman, född 1670, död 1702-12-16. Kornett vid Södra Skånska Kavalleriregementet.
5. Katarina Magdalena Sabelsköld, född 1674-03-15, död 1759-09-15 i Prämbodatorp, Långasjö. Fru i Prämbodatorp, Långasjö. Gift med Sven Wisenius. Bosatt i Prämbodatorp, Långasjö.

ffmfm

37. **Märta Stråle af Ekna**, död 1678.

Gift med föregående ana

ffmmf

38. **Johannes Bartholdi Duraeus**, född 1628 i Linköpings stift, Kristdala, död 1708-03-04 i Kristdala. Kyrkoherde i Kristdala.

Johannes var med i ekan när hans fader, herr Bertil, gjorde sin sista resa över sjön gölen i Malghult sent en augustiväll 1633. Ekan vattenfylldes och fadern simmade med sin son framför sig mot land, han sköt fram honom i vassen men orkade sen inte längre utan sjönk till botten. Sonen Johannes var då en plit om 8 år. När Kristdalaborna sedan fann pojken, var han för dem en ny Moses som de dragit ur vassen. 1648 är han Student i Uppsala, Johannes prästvigs 1654-04-14 och 1655 blir han Komminister i Rumskulla.

En prästdotter från Hägerstad vid namn Elisabet Jönsdotter trädde den 3 juli 1656 inför domkapitlet i Linköping och tillkännagav att Johannes för 8½ år sedan, således 1648, trolovat henne och givit henne därpå sin starka obligation och sitt trolovningsbrev. Nu hade emellertid Johannes den 2 mars 1656 blivit trolovad med Anna Jönsdotter Hircinius i Rumskulla och trolovningen verkställd av hennes fader Johannes Hircinius därstädes. Elisabet klagade över det sätt Johannes Duraeus behandlat henne. Förhör utfördes med Johannes, och han förklarade att han skrivit trolovningsbrevet till Elisabet i "dryckenskap". Den 15 augusti 1656 kommer de överens om en förlikning - Johannes betalar 100 riksdaler till Elisabet. Samma dag vigdes Johannes med Anna Jönsdotter i kyrkan.

1663 blir han kyrkoherde i Kristdala. Sedan 1680-06-28 bor Johannes på gården Källtorp. 1687 blir Johannes prost.

Gift 1656-08-15 i Linköping med nästa ana

Barn:

Elisabeth Duraeus, född 1666, se ana 19.

ffmmm

39. **Anna Jönsdotter Hircinia Bock**, född 1637 i Rumskulla skattegård, Rumskulla, död 1707-09-01 i Stensö, Kristdala. Bosatt i Kristdala.

Gift 1656-08-15 i Linköping med föregående ana

mmfff

56. **Nils Toresson**, född i Bostorp, no 3, Norra Möckleby, död 1711-09-22 i Bostorp, no 3, Norra Möckleby. Länsman i Bostorp, no 3. ett mtl kronogård, Norra Möckleby.

I Öningabok av Sigurd Haneclou står följande om Nils Torsson och hans maka: "I Bostorp har under långa tider funnits en länsman. En sådan avled 1649. Hans fader hade bott i Torp i Gårdby socken och också varit länsman. Länsmanstraditionen fortsatte med dennes son Tore Nilsson boendes i Norra Möckleby med hustrun Karin Staffansdotter och efter honom sonsonen Nils Torsson som var gift med Gertrud Törnecrantz, Befallningsmannens dotter. Parets barn antar moderns efternamn och sonen Petter Törnecrantz blir ännu en i raden av länsmän". Så även den yngre sonen Erik och flera av deras söner och sonsöner efter dem.

Bosatt i Bostorp gård nr 3, 1 mantal kronogård. 1683 bestod hela Bostorps by av 42 tunnland åker.

Gift 1686-06-20 i Norra Möckleby med nästa ana

Barn:

1. Wendela Nilsson Törnecrantz, född 1687-07-15 i Bostorp, Norra Möckleby.
2. Erich Törnecrantz, född 1689-03-01 i Bostorp, Norra Möckleby Faddrar vid dop:
Comministern Jacob Brunnerus, befallningsmannen Israel Collin, Constapeln Johan Cxx,
Pastorskan Kristina von Campenhausen (mormor som var omgift med en präst på Gotland).
Flera andra vittnen finns men går inte att tyda.
3. Karl Törnecrantz, född 1690-05-12 i Bostorp, Norra Möckleby, död 1741 i Stenåsa.
Komminister i Öland, Hulterstad. Efter första hustrun Elisabeth Giöth bortgång 1721, gifte Carl om sig 1722 med sin svågers (Olof Swebelius, gift med Birgitta Giöth, syster till första hustrun) kusin Helena Swebelius. Denne svåger Olof Swebelius får sedan en dotter Ingeborg Swebilus vilken gifter sig med Henrik Sporselius och blir farmor till Nathanael Sporsell som 1818 gifter sig med Anna-Catharina Sabelström, i hennes första äktenskap. Gift 1713-07-14 i Hulterstad med Elisabeth Giöth, död 1721-02-08 i Stenåsa. Gift 1722-12-12 i Hulterstad med Helena Swebelius, död 1759-11-18. Var kyrkoherdeänka vid giftermål.
4. Peter Törnecrantz, född enligt åldersuppgift 1692-03-03 i Bostorp no 3, Norra Möckleby, död 1737. Länsman i Bostorp no 3, Norra Möckleby. Har inte kunnat hitta födelse i Norra Möckleby dopbok. Verkar ha tagit över gården Bostorp nr 3 efter fadern.
5. Katarina Törnecrantz, född 1693 i Norra Möckleby. Har inte kunnat återfinnas i dopboken, mycket svårläst. Erik Törnecrantz, född 1693-09-12, se ana 28.

mmffm

57. **Gertrud Wendela Törnecrantz**, född 1660.

Gertrud Wendelas båda namn kan härledas på mödernet generationsvis in till tidigt 1500-tal, med den förste kände kvinnan Vendela Snauel och därefter Gertrud Hafwerstad, och sedan Vendela Lohrman, vilken är Gertrud Wendelas mormor. Dessa båda namn går sedan vidare ytterligare minst tre generationer. När hon gifter sig 1686 med Nils så finns hon redan i Bostorp, dock inte klart var.

När maken Nils avlider på hösten 1711 är äldsta sonen Karl redan etablerad inom kyrkan och den näst äldsta sonen Peter tar över länsmannasysslan och familjens gård i Bostorp. Gertrud Wendela flyttar därefter till Torslunda och är 1715 bosatt där i Arontorp by, där hon återfinnes som dopvittne i prästgården åt Greta Lisa de la Roche. Hon bor där med sonen Erik och dottern Christina. Sonen är då eller blir sedan länsman och bosatt där på gården Arontorp nr 5, men det är oklart om de flyttat dit med en gång. Sista gången Gertrud är fadder vid dop i Norra Möckleby är i oktober 1713.

Gift 1686-06-20 i Norra Möckleby med föregående ana

mmmmf

62. **Assar Assarsson**, född 1667-03-21, död 1751-04-01 i Kastlösa by, Kastlösa. Häradsskrivare Södra motet (1697). Sköld: En solros uppväxande från mark

Gift med nästa ana

Barn:

1. Assar Assarsson, född (döpt 1695-01-10), död 1749-05-14. Strandridare i Beteby, Mörbylånga. Under byn Beteby, sid 117, står följande: Assar Assarsson, titulerad Herr, torde ha varit son till häradsskrivaren Assar Assarsson i Lilla Vickelby och sonson till hauptmannen Lars Assarsson, som hade ägt flera gårdar i socknen. Av strandridarens döttrar gifte sig Greta år 1751 med faderns efterträdare, strandridaren Johan Kraft i Beteby, och gifte på äldre dagar om sig med hemmansbrukaren Jonas Rungren i byn. En annan dotter, Christina Asser, blev gift med bonden Lars Olofsson på Beteby nr 1 och ättlingarna synes ha haft kvar gården in på 1800-talet.
2. Maria Assarsdotter, född 1700, se ana 31.

mmmmm

63. **N.N**, död 1722-08-09 i Vickelby.

1722-08-09 avsmnade efter en lång, dock i tålmodighet, sjukdom herr befallningsmannens Assar Assarssons hustru, vilken ett sådant leverne uti gudfruktighet, fromhet och oskrymtad kärlek emot Gud och var och en, här i världen fört, att hon bar ett gott beröm efter sig, och av mången gråte och sörjande saknas.

Gift med föregående ana

*** Generation VI ***

ffmfff

72 Carl Jönsson Sabelsköld till Ekenäs och Bråhult, född 1590-10-12 i Nyköpings slott, död 1663-10-12 i Ekenäs, Blackstads socken.

Häradshövding och Major vid Smålands Ryttare i Ekenäs och Bråhult m.m. Blackstads och Kristdala socken. Carl tillbringade sina första år med föräldrarna på Nyköpings slott. Det är nog sannolikt att han under denna period hade kontakt med den blivande kung Gustav. 26 år gammal, år 1616 utnämndes Carl till Fänrik vid Smålands ryttnare. Samma år gifter sig Carl också första gången med Magdalena Strang. Han adlades året därpå i samband med Gustav II Adolfs kröning i Uppsala.

Han fick år 1619 stadfästelse på Börje Jönsson Rosenstråles förläning i Kristdala. Denne skulle sedan komma att bli Carls svärfader. År 1622 utnämndes han till Ryttnästare och är även under åren 1622-52 häradshövding i Skärkinds härad. Carl utbytte 1624 genom bytesbrev egendomen Bankhult mot Systertorp med ryttnaren Per Silkelock, båda i Kristdala socken. Han deltog 1625-27 i fälttåget i Livland och var där kommandant på slottet Schedas 31/7 till 4/11 1625.

Han tog avsked från Smålands ryttnare 1629, efter att första hustrun Magdalena avlidit och gifter om sig 1634 med Ingeborg Rosenstråle.

År 1645 hamnade han i rättegång med brodern Mikael om föräldrarnas egendom Häckelstad. Några år senare tvistade de igen om en guldkedja. Han innehade egendomarna Ekenäs i Blackstads socken, Bråhult i Kristdala socken samt Bo i Mönsterås socken.

Gift 1616 med

Magdalena Strang, född 1628-10-02 i Åsebo, Högsby, död (begravd 1629-01-11) i Högsby.

Gift 1634 med nästa ana

Barn i första giftet:

1. Elisabeth Sabelsköld, död 1659-12. Gift 1644 med Magnus Stråle av Ekna, född 1617, död 1674. Löjtnant. Omgift efter Elisabeths bortgång.
2. Brita Sabelsköld till Flenshult, död 1672. Bosatt i Flenshult, Karlstorp. Gift 1642 med Per Nilsson Ulf sax, född 1619, död 1690. Löjtnant. Omgift efter Britas bortgång.

Barn i andra giftet:

1. Birger Sabelsköld till Brånäs, död 1668 i Malmö, (i samband med duell). Löjtnant. Birger var page vid hovet och kom i tjänst vid Kronobergs regemente 1653. Utnämnd Fänrik 1658 och Löjtnant 1660. Han gifter sig samma år, (Morgongåvobrev 29/1). Han avlider 1668 efter en duell med Löjtnanten Olof Böök. Gift 1660-01-28 i Götevik i Ekeby med Agneta Lillie af Greger Mattssons ätt.
2. Brita Sabelsköld. Gift 1666-02-20 med Johan Grubb, död 1669-02-20. Tullinspektör i Nyköping och Västerås eller Kommissarie i Stockholm. Gift 1684 med Anders Andersson, död 1695. Mantalskommisarie och Lantmätare i Näs, Bärbo.

3. Jöns Sabelsköld till Bråhult, född 1636, se ana 36.
4. Carl Sabelsköld, född 1637, död 1657. Löjtnant vid Kronobergs regemente. Avliden ogift under fälttåg i Polen och Danmark
5. Ingeborg Sabelsköld, född 1642, död 1712 (begravd 1712-12-08) i Kvillinge. Gift med Anders Tornerfelt, död 1702. Ryttmästare.
6. Svante Sabelsköld, född 1644, död 1677-05-02 (begravd 1680), (Stupade vid Kristianstad). Ryttmästare vid Änkedrottningens regemente. Hans vapen finns uppsatt i Kristdala kyrka. Gift med Anna Brita N.N, död 1683. Efterlämnade flera barn

ffmffm

73. Ingeborg Rosenstråle, född 1608-02-24, död 1674 i Ekenäs, Blackstad. Fru i Ekenäs, Blackstad.

Släkten Rosenstråles vapen.

Gift 1634 med föregående ana

ffmfmf

74. **Olof Stråle af Ekna.**

Olof Studerade i Rostock och Greifswald 1587, sedan i Wittenberg 1593. Utnämnd till häradshövding i Uppvidinge härad 1598, befallningsman över Kronobergs slott och län 1599-1601, legat till Prag och Wien 1600, ståthållare i Dorpat 1601, kammarherre hos hertig Carl 1603, legat till Holland och Frankrike 1610, ståthållare på Älvsborgs fästning och över Älvsborgs län 1611 6/10.

Efter 19 dagars hårda strider varvid han själv sårades av en kanonkula uppgav han Älvsborgs fästning till de anfallande danska styrkorna 24/5 1612, för vilket han efter krigets slut ställdes inför krigsrätt, men åtalet nedlades, vilket av honom själv och i allmänhetens ögon uppfattades som ett frikännande, i synnerhet som Gustaf II Adolf 26/9 1613 bekräftade hans förläning Nydala socken och 16/2 1614 utnämndes till vicepresident för Svea hovrätt.

I allas ögon var han dock inte oskyldig, allrahelst som landets befolkning tyngdes av den andra Älvsborgs lösen; meningen var, att hade han inte givit upp fästningen, hade den bördan inte pålagts folket.

Sedan Älvsborgs fästning återlösts och 1619 återlämnats till Sverige ställdes han på nytt inför rätta, nu i Svea hovrätt från vilken han 26/3 1619, förebärande ohälsa - "hufuewerck, brystsjuka och ögnesiuka" -, tagit avsked, som för denna rättegång förstärktes med flera riksråd. För sitt uppgivande av fästningen dömdes han efter en hård och hetsig rättegång till döden 21/6 1619 men benådades av konungen mot att han betalade 4,000 daler vardera till domkyrkorna i Uppsala och Västerås. Tills böterna betalats, hölls han fängslad och frigavs först 1621. Redan i oktober s.å. förrättade han ting på lagmannens vägnar i Uppvidinge härad. 1642 omnämns han som gammal och sjuk. Han ägde och skrev sig till Ekna i Tjureda socken (Kronobergs län). För senare generationer har han skildrats som en hård man, en processlysten bondeplågåre med mörka drag.

Gift med nästa ana

Barn:

Märta Stråle af Ekna, se ana 37.

ffmfmm

75. **Märta Stolpe.**

Gift med föregående ana

ffmmff

76. **Bartholdus Nicolai Duraeus**, född 1598 i Kristdala, död 1633-08-09 i Kristdala. Kyrkoherde i Kristdala.

Studering och blev adjunkt 1619 i Kristdala, efterträdde sedan fadern som kyrkoherde i Kristdala från 1629-06-30 och drunknade i Malghults göl 1633-08-09. **Fadern Suno Nicolaus Christophori**, död 1629-05-24 var även han Kyrkoherde i Kristdala och levde där med **modern Brita Andersdotter Helsingia**. Suno skall vara son till **Christoffer Bertilsson Hård**. Född före 1500. Död efter 1556 i Torpa. Chef för en Fänika i Kristdala, Stipulator Regius i Kristdala. Nils Rudelius hänvisar i sina släktanteckningar till en numera förkommen latinsk gravskrift över Christofferers son Nils där han har det svåröversatta epitetet "praefectus stipatorum regionum".

L C Wiede kallar honom Christoffer Bertilsson (Hård) varigenom sonsönernas namn Duraeus (lat durus-hård) får sin förklaring. I fadern Bertil Bertilssons kommentarer sista stycket om barn står citat:

“Son Christoffer, praefectus stipatorum, miles, victricibusacer in armis. Han var någon tid chef för en fänika i Kristdala socken. 1627 klagar herr Ingäl i Ukna, att löjtnanten Kristoffer Hård i Tjusta tagit en äng ifrån klockargården därstädes.

Gift med nästa ana

Barn:

Johannes Bartholdi Duraeus, född 1628, se ana 38.

ffmmfm

77. **Elisabeth Persdotter Silkeslock**, född cirka 1600, död 1662-05-09 i Kristdala.

Gift med föregående ana

ffmmmf

78. **Johannes Benedicti Hircinius Bock**, född cirka 1600 i Vadstena, död 1656-11-18 i Rumskulla. Prost i Rumskulla.

Johannes studerade i Uppsala 1620, sedan i Rostock i juli 1624, Prästvigd 29/6 1625, rektor i Söderköping 1627, kyrkoherde i Rumskulla 1633, prost i Sevede 1645, riksdagsman 1635. Han fick 20/2 1638 fasta på hela Rumskulla Skattegård.

"Han anklagades af sin klockare för att denne blifvit af honom trängd från tjänsten samt för att han träter med församlingen. Res. 1641 8/5: Pastor skall låta klockaren bli vid sin tjänst och ej träta med församlingen. Inkom klockaren i Rumskulla den 30 juni med nya anklagelser, bl.a. att när Jöns' barn en gång sjukt var, hade han klufvit en ek och trädt barnet några resor därigenom, och när en bonde yttradt, att detta var trolldom, lät herr Jöns propria auctoritate lysa bonden ur församlingen i sju söndagar. Res: För det herr Jöns satt bonden ifrån kyrkan skall han till kyrkan böta 2 kannor vin, för vidskepelsen med eken skall han böta till kapitlet 10 daler kopparmynt, prästhustrun och bonden, som klöf eken, skola stå skrift, blifver herr Jöns beslagen med flera fel, skall hans ämbete stå i fara, han och förlikas."

Gift 1626 med nästa ana

Barn:

Anna Jönsdotter Hircinia Bock, född 1637, se ana 39.

ffmmmm

79. **Ingeborg Gudmundsdotter**, född 1605 i Linköping, död 1675-06-16 i Rumskulla skattegård, Rumskulla. Bosatt i Rumskulla skattegård, Rumskulla.

Gift 1626 med föregående ana

mmffmf

114. **Eric Hansson Törnecrantz**, död enligt åldersuppgift 1672-01-04 i Tomteby, Räpplinge. Befallningsman i Tomteby, Räpplinge.

Efter drottning Kristinas abdikation blev Öland ett av hennes s.k. skatteländer. Det innebar att de skatteintäkter som inkom därifrån skulle tillfalla henne för hennes utsvävande försörjning. Detta fungerade inte helt enkelt, dels då det var fråga om ren utsugning av öns befolkning och dels p.g.a. problem med korruption inom administrationen. År 1660 utsågs därför en "Hauptman", som skulle svara för att förvalta Öland för drottningens räkning - Lars Assarsson. Denne hade sitt residens på Borgholms slott och till sin hjälp hade han bl.a. två stycken "Befallningsmän/fogdar", eller "Uppbördsmän". Dessa två personer ansvarade för skatteuppbörd m.m. för vardera Ölands norra respektive södra mot och i denna egenskap var de underställda Hauptmannen Lars Assarson.

Text från Öningabok av Sigurd Haneclou: "En proviantförvaltare i Borgholms provianthus var Eric Hansson Törne, som 1666 befordrades till befallningsman för norra motet. Han hade då börjat kalla sig Törnecrantz. Förmodligen var han från Stockholm." Erik omnämns i en befallning från Lars Assarsson i oktober 1668, då mat och skinn skall utdelas till ensamstående barn i byn Gärdslösa och i samband med att Karl XI besöker ön 1672-73 och mat m.m. skall samlas in.

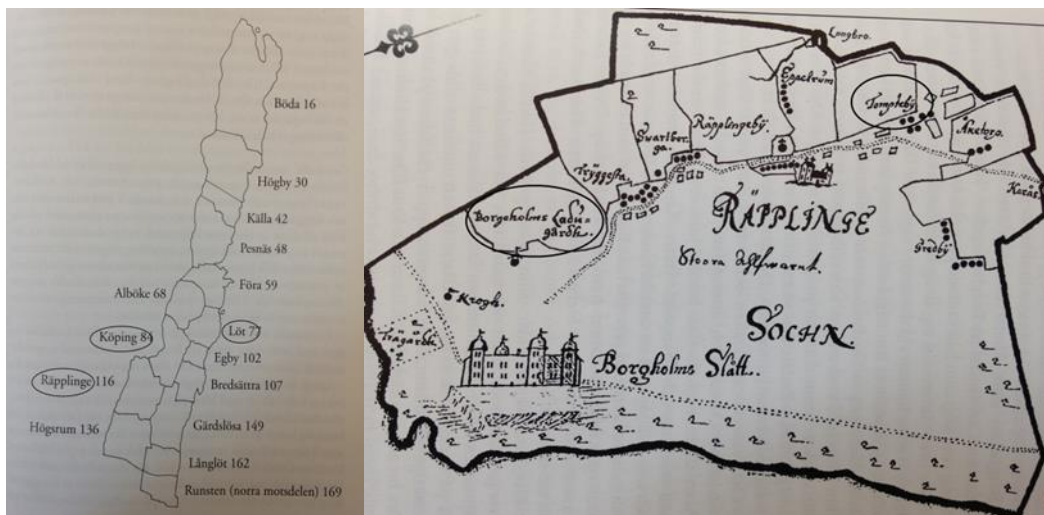
Eriks blivande svåger Johan Klint blev år 1653 utnämnd till Häradshövding och lagman i Kalmar och Ölands län. Dessa två herrar torde ju därmed ha haft ett antal beröringspunkter rent yrkesmässigt. De båda svågrarnas blivande svärfader Herman von Campenhausen blev dessutom inspektör över stora sjötullen i Västervik samma år. Kanske är det i samband med att familjen von Campenhausens flyttat till Västervik som Erik och Johan träffar sina respektive blivande fruar.

I Gunnar Håkanssons Öländska personminnen, förs tanken felaktigt att Erik kan tänkas vara son till Hans Mattie Upplänning Mattsson, född 1570 i Västra Husby och sedemera kyrkoherde i Norrköping S:t Olai och dennes hustru Brita Evertsdotter Holm. Kopplingen som görs är väl att en brorson till denne, Mattias Canuti född 1630 är den som faktiskt adlas med namnet Törnecrantz 1663 och avlider utan barn 1669. Erik anges ju enligt Haneclou ovan ha börjat använda namnet Törnecrantz innan 1666, så rent tidsmässigt är det ju rätt tänkt.

Erik är dock son till Hans Philipsson, född 1603 i Stockholm och död 1655 i Västervik. Sedemera Handelsman och Borgmästare i Västervik samt modern Karin Bengtsdotter, född i Kilmare.

Denne Mattias gravsätts i Kalmar domkyrka jämte sin hustru i hennes första makes grav, Landsbokhållaren i Kalmar och Kronobergs län Johan Örnecrantz. I Kalmar domkyrkas räkenskaper anges 30/7 1669: "Wälb. Matthias Törnekrantz lik ankommit hit ifrån Stockholm och här i salig wälborne Örnecrantz grav nedsatt, och allenast givet för gravens öppning, efter liket med process i Stockholm begravet var."

Vidare från Öningabok av Sigurd Haneclou: "Befallningsmannen Eric Törnecrantz hade på 1600-talet ett hemman här i Räpplinge. Han var gift med Christina von Campenhausen från Riga. Åt henne lät han bygga ett solstånd i kyrkan." När dottern Anna Maria föds år 1669 anges bostadsorten mer exakt till byn Tomteby i Räpplinge socken.

Ölands norra mot och Rävlinge socken med Tomteby och Borgholms slottsmagasin utmärkt.

Samtida med Erik i Kalmar fanns faktiskt en namne, Lars Törn(e)crantz som tillsammans med skepparen Per Håkansson äger skeppet Fortuna, vilket Hauptmannen Lars Assarsson kontrakterar för transport av sten 1665. I Köpings socken, vilken Borgholm tillhör finns också en by med namnet Törneby, ingen Erik Hansson återfinnes dock där vid mantalsskrivning år 1657. Men granne med Köping, i Löts socken, återfinnes den enda upptecknade Erik Hansson vid denna mantalsskrivning på hela Öland, Erich Hansson i byn Hjärpestad.

Någon koppling till den Mattias Canuti som adlas Törnecrantz kan inte fastställas, men oavsett vilket så verkar ju Eriks tagande av namnet Törnecrantz och användandet av vapnet med en smärre modifikation, vara accepterad av samtiden. Erik avlider 1672 men begravs samtidigt med dottern först i november 1673, kanske i samband med att man placerade den gravhäll med familjens vapen som finns i Rävlinge kyrka. Och vad gäller Eriks överordnade Lars Assarsson, så kommer båda deras familjer att länkas samman i flera grenar under de kommande åren.

Gift med sin syssling Kristina Dorotea von Campenhausen, död 1712 i Bottarve, Fröjel på Gotland.

Hans och Kristina är sysslingar, via Hans farmor Anna Larsdotter och Christina via Annas bror, morfadern Erik Larsson, adlad von der Linde. För vidare utredning av dessa anor, se "Förhistoria till Ölandssläkten Törnecrantz – von Campenhausen.

mmffmm

115. **Kristina Dorotea von Campenhausen**, död 1712 i Bottarve, Fröjel/Gotland.

Släkterna von Campenhausen och von der Lindes vapen.

Kristinas far Herman inflyttade från Riga och sökte 5/10 1622 burskap i Stockholm som vinhandlare. Han gifte sig med Gertrud Eriksdotter i juni 1626, vilkens far Erik Larsson också var vinhandlare (adlades von der Linde 1631) och var sedan en av borgerskapets 48 äldste 1627-51. Under en tid på 1630-talet var familjen bosatt i Lübeck, där åtminstone dottern Elsa är född. Herman var Kyrkvård i tyska församlingen 1636, samt ägde och bebodde en fastighet vid Österlånggatan. Familjen synes ha flyttat ned till Västervik när fadern blir inspektör vid stora sjötullen 1653. Åtminstone tre systrar har kunnat återfinnas som gift sig och varit bosatta i Västervik eller Kalmar län. Så även modern Gertrud. Fadern Herman von Campenhausen avlider innan 1656 och modern i december 1656 i Västervik.

Kristinas syster Elsa von Campenhausen född 1632, var gift med Johan Klint före 1661, då första dottern Christina föds på gården Saxemåla i Lönneberga, Småland. Elsa avlider 1694 i Tvetas socken. Johan Klint var son till kyrkoherden Nicolaus Olai Klint i Teda. Lite om Johan enligt Fräsegodsen Småland II s 649: "Fick i pant Botillaboda i Älghult socken. Student 1636 i Uppsala. Häradshövding i Sevede, Tunalän och Aspelands härader 1653-75 (då han avlider), samt vice Lagman i Kalmar län och på Öland."

Kristinas andra återfunna syster Gertrud, har gift sig strax innan den 19/10 1656. Maken är tullinspektorn och stadsfiskalen i Västervik Petter Chrismansson. Hon gifter sedan om sig minst en gång, i det sista äktenskapet med Rådsmannen Johan de Rees.

En tredje syster, Vendela von Campenhausen gifter sig med Per Stark, "K.M. Drottning Christinas fordom Trotjänare och Bokhållare (på Borgholm), samt Överinspektör över stora och små sjötullarna på Gotland och Öland". Pehr anges också ha varit borgmästare, enligt ett kungligt brev per den 15/9-1684 förlänas Borgmästare Pehr Stark Sörby nr 1 under sin och hustruns livstid, enligt samma brev förlänas han också Långlöt. Pehr anges också som "välborne" vilket anger att han tillhört någon adel eller frälsesläkt. Det finns en släkt Starck som adlades 1674 men aldrig introducerades på Riddarhuset. Fadern Nils var Förvaltare över Gotlands stora sjötullar och båda förde samma vapen.

Herman Campenhausens gravhäll i Storkyrkan i Stockholm såldes 1687 av två systrar Stark, vars morfader "Harman Kamphusen" ägt densamma.

Christina von Campenhausen har en vapensköld som är identisk med Vendela von Campenhausen vilket ytterligare styrker deras släktskap. Till skillnad från de två adlade bröderna von Campenhausen har systrarna krumsablar och månskärar på sina vapensköldar. Vapensköldarna återfinns på Christina von Campenhausens gravhäll (på kyrkogården vid Röpplinge kyrka, dock sliten och sprucken) och en dopfont som Vendela von Campenhausen och hennes make Per Stark donerade till Långlöts kyrka.

Foton på systrarna Kristina och Vendela von Campenhausens vapensköldar.

Kristinas två adlade bröder gör båda militära karriärer på olika poster runt om Östersjön. Lorentz von Campenhausen (död 1694) gift med Elisabeth von Örten och sedan Catharina Wolfensköld, som adlas 1665 och introducerades på Riddarhuset 1672 och Johan Herman von Campenhausen (f. 1641 i Riga och avliden 1705) gift med Agnes Margaretha Gyldenhoff, som adlas och introducerades på Riddarhuset 1675.

En annan av Kristinas bröder - Karl Gustav von Campenhausen född 1744, återfinnes först som häradskrivare i Röpplinge, där han gifter sig i januari och får en dotter i mars år 1674. Hustruns namn är dock inte angivet. Detta är säkerligen samma person som den Carl Gustaf von Campenhausen som blev löjtnant vid Österbottens regemente och avled i Livland 1697. Denne anges vara gift med Anna Elisabeth von Dudenberg och har barn med henne.

Maken Erik Törnecrantz avled ju 1673 och i mars 1675, gifter Kristina om sig med Kyrkoherden och riksdagsmanen i Röpplinge, Daniel Repplerius och får en dotter Kristina redan i juli samma år. Både mor och dotter närvarar senare under flera år vid ett stort antal dop inom släkten på Öland.

I oktober 1696 gifter sig dottern Kristina i Röpplinge kyrka med Axel Assarsson, som anges som befallningsman i samband med vigseln och är son till modern Kristinas första make Eriks chef, Hauptmannen Lars Assarsson. Paret flyttar sedan till Fröjel på Gotland och i september 1697 följande år föds dottern Maria där. Dessa två familjer kommer sedan att följas åt under ytterligare ett par generationer och år 1749 gifter sig Axels brors dotterdotter med Klara Kristinas systers sonson.

Ett år senare, år 1698 avlider Kristinas andra make Daniel Repplerius och även Kristina flyttar någon gång därefter till Fröjel socken på Gotland, dock oklart när. Hon närvarar inte vid något av barnens dop i Fröjel, men det är där hon sedan avlider i Bottarve i pesten år 1712 och finns angiven i dödboken tillsammans med fyra av dotterns och svärsonens barn.

Gift med föregående ana

Gift 1675-03-02 i Röpplinge med Daniel Repplerius, född 1646 i Röpplinge, död 1698 i Röpplinge. Kyrkoherde och riksdagsman i Röpplinge.

Barn i andra giftet:

Kristina Dorotea Reppleri, född 1675-09-09. Gift 1696-10-29 i Röpplinge, Öland med Axel Assarsson (se ana 124), död (begravd 1729-11-04) i Fröjel, Gotland. Befallningsman.

mmmmff

124. **Lorentz Assarsson**, död 1726-01-22. Hauptman i Kalmar, Öland.

Efter att ha framfört sin önskan att äkta Maria till Jöns Olsson i augusti 1655, i ett brev av samma datum, den 4 augusti 1655, och dateringsort Stettin, framställer Lars Assersson sitt ärende direkt till Marias förmyndare Wrangel, motiverande sin hänvändelse till den höge herren på liknande sätt som Jöns Olsson. Av lanträntmästaren Asserssons brev kan för övrigt bemärkas, att han kallar Maria Johansdotter för Lars Mattsson Strusshielms »foster- och dotterdotter». Beteckningen fosterdotter bidrar till intrycket, att Maria och hennes syskon tidigt blivit föräldralösa och tagits omhänder av morfadern och hans hustru i andra giftet.

I ett brev ställt till jungfru Maria Johansdotter, framhölls det ovan, att Wrangel tydligen givit sitt samtycke till hennes förening med lanträntmästaren Lars Assersson. Denne syftar härpå i en till Wrangel ställd, vördsam skrivelse av den 15 januari 1656. Assersson talar vidare om sitt förestående giftermål — vigselfdagen var utsatt till den 27 innevarande januari månad.

Några år efter bröllopet med Maria blir Lars utnämnd till Hauptman på Borgholms slott på Öland. En skrivelse från Lars Assersson, daterad Stralsund den 6 september 1660 och denna gång ställd till riksamiralinnan Wrangel, visar att paret vid denna tidpunkt dock fortfarande befann sig där.

Kurt Lundgrens bok om Öland under drottning Christina är just baserad på Lars (Lorentz) Assarssons brev och ger en utförlig skildring av hans liv. Där står även hans fyra söner som gick i skola i Kalmar, Carl, Axel, Johannes och Assar, Breven spänner över tiden 1650-1680.

Lars ägde flera gårdar i Lilla Vickleby socken. Han fick även ta hand om vårdsnaden av hustrun Maria Johansson omyndiga syskon, vilket verkar ha varit till stort besvär. Både vad gäller pojknarnas uppförande och att få tillgång till de arvsmedel som fanns för att bekosta deras uppehälle och studier. En av dessa unga svågrar var den sedan mycket kände poeten Lars Lucidor.

Gift med nästa ana

Barn:

1. Axel Assarsson, död (begravd 1729-11-04) i Fröjel, Gotland. Befallningsman. Gift 1696-10-29 i Röpplinge, Öland med Kristina Dorotea Reppleri (se ana 115), född 1675-09-09.
2. Lorentz Assarsson, född 1659, död (begravd 1726-01-22) i Tveta, Torslunda. Häradsskrivare och sedan Kommissarie i Tveta, Torslunda. Gift med Maria Silfverlås, född i Kalmar, död (begravd 1706-04-15) i Röpplinge, (adliga släkten nr 377).

Fadern, Hans Verklaes, adlad Silfverlåås, till Törnerum i Ryssby socken Kalmar län. En förmögen och betydande man i Kalmar. Borgmästare där 1630, men nödgades för kiv och tvist med rådet avträda från borgmästarämbetet 1641. Han insattes åter av regeringen till borgmästare 1644-11-09, men då han av rådet nekades tjänstgöra, avsattes han av landshövdingen 1649. Adlad 1647-03-18 (introd. s. å. under nr 377). Död 1654 och begravnen s. å. 15/1 i Kalmar,

3. Assar Assarsson, född 1667-03-21, se ana 62.
4. Nils Assarsson Lagerstolpe till Görväln, Torslunda och Stenby, född 1677 i Öland, död (begravd 1750-03-15). Kammarrevisionsråd m.m. i Stockholm. Adlad Lagerstolpe nr 1630 år 1719. Gift 1719-05-19 i Görväln i Järfälla med Maria Katarina von Witten, född 1700-06-30, död 1781-04-28 i Torslunda, Haga i Stockholm, (adliga släkten nr 1518).

Mmmmfm

125. Maria Johansdotter.

Maria vistades tydligtvis i själva Kaseburg hos Strusshielm, vilkens hem hon säkerligen förestod efter styvmormorns frånfälle. Detta framgår bl. a. därav, att inventarieförteckningen upptager såsom befintliga i ett av rummen («in der grossen Winterstuben») bl. a. »Zwo Kasten darin Jungfer Marias Kleider sein».

Efter morfaderns död vistades Maria hos en morbror Jöns Olufsson eller Jöns Olsson som var postmästare i Stettin och även hennes svåger, gift med hennes äldre syster. Begravningen av morfadern ägde rum den 19 januari under stor anslutning. Jöns Olssons hustru och Maria Johansdotter hade även de burit sin börda av anstalterna för sorgfestens värdiga begående. Beträffande den lösa kvarlåtenskapen hade Wolckmar och Olsson enats om att tills vidare förvara den förseglad i Strusshielms gård i »den övre store stugun». Nycklarna hade Maria ännu hos sig. Olsson hade enligt excellensens förordnande tagit henne till sig »och skall hon förmoderlig här ingen nöd hava». Beträffande hennes bröder ställde han sig däremot tydligen något tveksam. Det heter sålunda i slutet av brevet: »Gossarne förbliva full i Wollin över vintern, men om de längre äre där nyttige vet jag icke».

Stettinpostmästare Olsson hade enligt uppdrag av Carl Gustav Wrangel emellertid snart ett nytt ärende att framföra. Det gällde jungfru Maria Johansdotters förestående giftermål, till vilket postmästaren ville inhämta Wrangels medgivande. I ett brev till Wrangel den 4 augusti 1655 anmäler han underdånigt, att lantränkmästaren i Pommern, Lars Assersson, i dagarna för Olsson tillkännagivit sin Önskan att äkta jungfru Maria Johansdotter, framlidne amirallöjtnanten Lars Mattsson Strusshielms dotterdotter. Då hon, som ju på Wrangels order vistades hos Jöns Olsson, befann sig under Wrangels förmynderskap, hade Olsson ansett sig pliktig inhämta dennes samtycke. För övrigt anförde han åtskilliga rekommendationer för Assersson och inneslöt en specifikation på utgifterna av de 60 riksdaler, som Maria förlidet år fått av Wrangel.

Gift med föregående ana

*** Generation VII-VIII***

ffmffff

144. **Jöns Mårtensson till Häckelstad**, född 1560, död 1639. Slottsfogde i Häckelstad, Dunkers s:n.

År 1582 hade Jöns ett kyrkohemman i förläning i Askers s:n, samma tid 1582-87 var han slottsfogde på Julita gård i Oppunda härad. Under denna tid hade fogdarna en mäktig ställning med stor ekonomisk betydelse. En del av Karl IX fogdar blev avrättade, men Jöns verkar ha skött sitt uppdrag väl. 1588-91 var han slottsfogde i Nyköping och 1595-1624 slottsfogde i Vibyholms län.

Rekonstruktion av det medeltida Nyköpings slott.

3/10 1626 utfärdade änkedrottning Kristina ett brev med livstidsunderhåll och bibehållna löneförmåner samt en utjord i Häckelstad till Jöns och hans hustru Brita. Arvet efter honom fördes 1645 upp i rättegång mellan sönerna Mikael och Jöns.

Gift 1587 i Julita gård i Oppunda härad med nästa ana

Barn:

1. Mikael Jönsson.
2. Carl Jönsson Sabelsköld till Ekenäs och Bråhult, föd, se ana 72.

ffmffffm

145. **Brita Larsdotter**, död 1639. Bosatt i Häckelstad, Dunkers.

Efter giftermålet 1587, under tiden då maken var slottsfogde, var Brita åldfru (köksföreståndare) på Nyköpings slott 1588-93, 1594 var hon amma åt hertig Karls dotter Kristina, vilken dog efter endast några månader. **Fadern Laurentius Andrae**, död 1594 var kykoherde i Nyköping, Helgona Pastorat.

Julita gård modern tid.

Gift 1587 i Julita gård i Oppunda härad med föregående ana

ffmffmf

146. **Börje Jönsson Rosenstråle**. Ryttnästare i Bråhult, Kristdala. till Sonstorp samt Högsjögård i Västra Vingåkers socken, Södermanlands län. (Levde 1624).

Fogde i Aska och Dal 1597-03-06–1599. Befallningsman på Vadstena slott och över dess län 1597-03-06. Hövitsman över Vadstena slott och stad med Hov och Motala samt dess underliggande län 1600-07-17. Ryttnästare för en fana Östgöta ryttnare 1604-01-22. Transporterad till hovfanan 1605, Stenbocks, Östgöta ryttnare. Kommissarie vid Älvsborgs lösens uppbärande i Östergötland 1619-06-17.

Fadern Jöns Eriksson till Sonstorp var Hertig Magnus köksmästare. Vidare Fogde på Linköpings och Tuna gårdar 1571–1572. Levde ännu 1586, då han upptas i registret över Sveriges adel. Han ingick 1580-03-02 en avhandling med konung Johan III, enligt vilken konungen fick, emot det att rusttjänsten eftergavs i Jöns Erikssons livstid och för ett halft skeppund järn i strömafrad, uppsätta en hammarsmedja på hans ägor i Emmån, där han redan förut hade en hytta inrättad. Dock med försäkring, att hans övriga ström skulle vara orubbad och hans ägor på Sonstorp ej lida något men, vilken hammarsmedja hertig Carl 1597-07-07 återgav till sonen Börje Jönsson Rosenstråle.

Gift med nästa ana

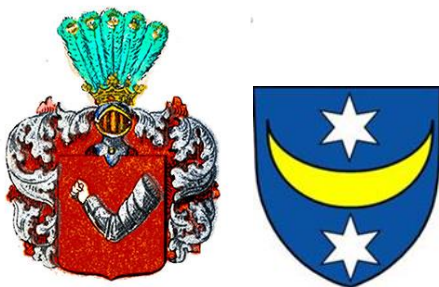
Barn:

Ingeborg Rosenstråle, född 1608-02-24, se ana 73.

ffmffmm

147. **Märta Stålmarm**.

Dotter till Svante Eriksson Stålmarm, Slottsloven på Viborg och i Reval. Död 1583. Slottslov, i betydelse innehavet av eller befälet över ett slottslän. **Modern Brita Margareta Göransdotter**, adlad Månstierna med sina syskon 1592, Högsjögårdssläkten, dotter av Göran Hansson och Metta Tott.

Föräldrarna Stålmarm och Månstiernas vapensköldar.

Äldsta stamfader Botvid Bengtson Stålmarm. Väpnare. Herr Ivar Nilssons fogde över Aborrfors' fiskevatten i början av 1400-talet. Undertecknade det finska frälsets skrivelse till Reval rörande Dönhoff Kalle 1439. Namnes såsom sigillvittne i Åbo 1447. Landssyneman i Pernå 1448. Gift med Botilla Nilsdotter, dotter av riksrådet Nils Olofsson Stiernkors och Katarina Nilsdotter Tawast.

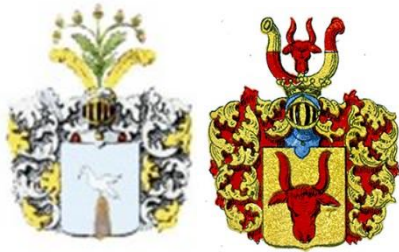
Gift med föregående ana

ffmfmmf

150. **Magnus Stolpe** till Simmarydsnäs i Jälluntofta socken och Espemoen i Blädinge socken i Kronobergs län. Häradshövding i Östbo härad, (död 1609).

Färlädrarna Clemet Stolpe (död 1590) och **Ingrid Hård av Segerstad**. Makarna ägde Yttersjö (sedan Yttersjöholm), Esehylte och Staffansbo (alla i Jönköping). Han upptog morfaders namn; nämnes bland dem av Smålands adel, som inte bevisat mönstringarna 1562 och 1563; underskrev adelns och prästerskapets i Smålands trohetsförsäkran till konung Johan, hans gemål och arvingar 1568. Fogde i Västbo härad 1576-1577 och i Kalmar samt i Ölands norra mot 1578-1580.

Clemet fick av konung Johan III på sin ålderdom sköld och hjälm (bekräftelse på adelskapet), sedan han tillhandlat sig mycket frälsegods jämväl av omyndigt folk, men själv levte armt både med mat och kläder. Han levde ännu 1590, då han utfärdar ett gåvobrev till sonen Magnus och skriver sig till Esehylte.

Gift med nästa ana

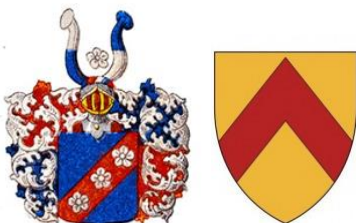
Barn:

Märta Stolpe, se ana 75.

ffmfmmm

151. **Estrid Jönsdotter Rosenbielke**, död 1618.

Färlädrarna Jöns Arvidsson, adlad Rosenbielke och Karin Isaksdotter Halvhjort, till Lästad i Blädinge socken, samt ett flertal gårdar i Kronobergs län. Jöns var konung Gustaf I:s småsven 1552. Fogde i Konga och Kinnevalds härad 1560-1564 och tillika på Kronobergs slott 1563. Fogde på Jönköping 1565 och i Tvetå härad 1566-1569. I slottsloven på Kronoberg 1573-03-16 samt fogde i Kronobergs län 1574-01-03-1577 och 1585-1586. Erhöll av konung Johan III renovation på adelskapet 1579-12-30. Ståthållare på Kronobergs slott 1580-04-10. Hade 1592 spannmål i underhåll. Levde ännu 1596, men död före 1600.

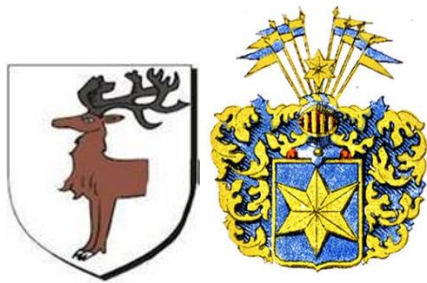

Vapensköldar för släkterna Rosenbielke och Vitaredssläkten.

Estrids **farfar Arvid Elofsson till Lästad**, (död 1552). Stamfader till ätten Rosenbielke till Lästad i Blädinge socken, Kronobergs län, som han erhöll genom sitt gifte, och Dannäs i Dannäs socken, Jönköpings län, som han tillbytte sig mot gårdar i Halland. Upptages bland Smålandsfrälset 1526 och 1530. Gift med **farmodern Anna Bengtsdotter. dotter av Bengt Offesson till Vitared** (Vitteryd) i Moheda socken, Kronobergs län, som förde i vapnet en röd bjälke, belagd med tre stjärnor, i rött fält, och på hjälmen ett rött och blått horn, och Elin Jönsdotter till Lästad.

Estrids Morfar Isak Halvhjort till Älmteryd, död 1534 och **mormodern Estrid Pedersdotter Stierna**.

Släkterna Halvhjort och Stierna tillhör båda det gamla svenska frälset. Morfadern tillhörde 1533 slottsbeväring på Kalmar. Mormoderns far Peder är känd mellan 1492 och 1518. Till Säby, Bäckaby socken i Västra härad i Småland. Väpnare. Häradshövding i Västra härad 24 september 1492 och ännu 17 februari 1518. Riksföreståndaren Svante Nilssons (Sture) sven 1503 samt under de följande åren hans och Sten Stures förtroendemän. Gift före 27 februari 1508.

Släkterna Halvhjort och Stiernas vapen.

Gift med föregående ana

ffmmfmf

154. **Per Silkelock**, född cirka 1550, död cirka 1626 i Bankehult, Kristdala. Borgare, Rådman i Kalmar.

Per får 1586 tillsammans med en Byriel Bengtsson rätt att bygga stenhus i Kalmar stad. Stickprov i de lokala tullräkenskaperna visar att han förekommer frekvent som exportör av t ex tjära, smör, talg, ox- och kohudar, bock- och getskinn, hästar samt trävirke av olika slag; importen bestod av olika sorters tyg, salt, bly och krut. I inbördeskriget lär han ha stått på kung Sigismunds sida men verkar efter krigsslutet ha tagits till nåder av hertig Karl då han av denne 1609 kallas 'vår skeppskapten'. Han saknas i 1609 års hjonelagslängd, ovisst varför.

Per Silkelocks hustru omtalas så vitt känt aldrig i de samtida källorna, men hon var säkert dotter till knekthövitsmannen Jöns Gustavsson på Strömsnäs, Högsby socken. Denne köper nämligen Systertorp omkring 1590 och får fasta på gården 1592. Under 1610-talet nämns två personer med efternamnet Silkelock som boende i Systertorp. Båda är ryttare.

Gustav Silkelock i Systertorp anges 1618 vara dotterson till Jöns Gustavsson och hans hustru Lucia. Ryttaren Per Silkelock är med säkerhet belagd i Systertorp 1615. Per Silkelocks efternamn och koppling till Systertorp gör att även han bör vara ättling till Jöns Gustavsson. Den rimligaste tolkningen blir då att han är Gustav Silkelocks broder. Kopplingen till Kristdala förstärks av att en dotter - Elisabet, är belagd som gift med Bartholdus Nicolai Duraeus i Kristdala.

En anteckning i Kalmars tullräkenskaper år 1590 enligt vilken Jöns Gustavsson köpt accisfri öl "till sin dotters Bröllop" är intressant i sammanhanget. Via notisen om Gustav Silkelock 1618 vet vi att Jöns Gustavsson hade åtminstone en dotter. Om det 1590 är fråga om samma dotter så skulle vi då ha giftermålsåret för Per Silkelock. Eftersom Jöns Gustavsson kan ha haft flera döttrar så går det dock inte att vara säker på det.

Gift med nästa ana

Barn:

1. Elisabeth Persdotter Silkeslock, född cirka 1600, se ana 77.
2. Gustav Persson Silkelock, född före 1620, död 1654.

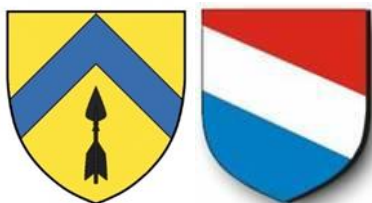
ffmmfmm

155. **N. Jönsdotter**, (Sparre över pil), född cirka 1560, död cirka 1610.

Fadern Jöns Gustavsson "Sparre över pil", (död 1598-09-25) i Linköping var Knektshövitsman i Systertorp, Kristdala. **Modern Lucia Persdotter**.

Jöns ursprung bevisas av att han några gånger under 1570-talet anges tillhöra adeln i Handbörds härad samt är boende på Strömsnäs gård, Högsby socken. Detta gör sannolikt att han är son till frälsemannen **Gustav Larsson Sparre över pil**. Häradshövding i Aspelands härad i Strömsnäs, Högsby.

Farfadern Gustav Larsson gift med **farmodern Sigrid Andersdotter Eka af Hinsekind**, (död före 1539), är häradshövding i Aspelands härad. Bosatt på Strömsnäs, Högsby socken. Belagd 1529-75. Räkenskaper från hans tid som fogde i Östbo och Allbo härad är bevarade för 1530-09-29 till 1531-02-15. I Högsby ägde Gustav förutom Strömsnäs, som var hans sätesgård, även gårdar i Hammarby, Kolsrum, Holma, Fåglebo och Ruda. Han nämns levande sista gången 1575, och hans gods förvaltas året därefter av barnen Erik och Brita. Farmodern

Släktvapen Sparre över pil och Eka af Hinsekind.

Jöns kan följas i de militära rullorna från mitten av 1560-talet ända fram till sin död vid Stångebro 1598. I samband med att Jöns, i strid med gällande lag, gifte sig med en ofrälse kvinna i socknen förlorade han, eller avsåde sig möjligen frivilligt sitt frälse.

Jöns bodde även under 1580-talet på Strömsnäs. Detta kan utläsas av tiondelängderna 1584, -85 och -89 då han redovisar tionde för gården. 1586 eller -87 beseglar han sina knektars löningslista på Strömsnäs. Från 1590 och fram till sin död bor han med familjen i Systertorp, Kristdala socken, en skattegård som han får lagfart på 1592. Därtill inlöste Jöns under 1590-talet den lilla skattegården i Klo, Högsby socken, vari hans hustru hade arvsrätt. Av en tvist vid Handbörds häradsrätt framgår att hans dotterdotter Elisabet Persdotter i Kristdala ännu 1647 anser sig ha arvsrätt till gården.

Jöns militära karriär kan tidigast beläggas 1565 då han står bland officerarna i Truls skräddears fana och följande år då han nämns med fänriks namn. Enligt en rulla över knektarnas löneutbetalningar i november 1569 hade Jöns då titeln knekthövitsman. Denna befattning hade han endast under en kortare tid. Stora delar av 1570-talet har han tillbringat i österled. Han får t ex 1571-10-19 fullmakt att uppbåda knektarna i Aspeland, Handbörd, Sevede, Tjust och Tunaläns härad, förse dem var och en med en månads kost och därefter tåga mot Västervik där "de både skepp och annat gods för fodring bekomma skall" för att därefter överskeppas till Finland.

Jöns fick nu 1579-05-02 enligt ett nu förkommet kungligt brev som fänrik i Joen Giselssons fana förläning på två gårdar i byn Norra Valåkra, Högsby socken. De tillhörde kungens eget arvegods och gav på behaglig tid, vilket innebar att de kunde dras in när kungen så önskade. Det var inte gårdarna som var själva förläningen, utan skatten som utgick för dessa. Det årliga värdet av denna uppgick till 10 pund smör, 12 dagsverken och skyldighet att hålla 12 hästar med foder. Att förläningen utgick framgår av de avkortningslängder som förvaras i landskapshandlingarna på Riksarkivet. Dessa gårdar brukades av kungens landbönder.

I takt med att tjänsteåren blev fler och befattningen högre ökades även lönen. Från åtminstone 1587 har Jöns också halva Sevede härads kronotonde i förläning. Eventuellt ändrades denna förläning runt 1592 till att istället gälla Tunlänns tionde. Det är i alla fall denna och 1579 års förläning som han får konfirmation på enligt kung Sigismunds brev 1594-05-11.

Att han i de kommande inbördesstriderna hela tiden stått på kungens sida är tveklöst. Oroligheterna kulminerade under sensommar och höst år 1598. Den 4/8 detta år tillkännager kung Sigismund att de åtta knekthövitsmän, varav Jöns är en, i Småland och Västergötland som i hans frånvaro olagligen blivit avsatta av hertig Karl nu träder till sina forna befattningar. De ska omgående föra upp krigsfolket till Västergötland där Per Nilsson till Sjösås och Torsten Lindormsson tar befälet över ryttare och knektar och för dem till Östergötland. Knappa två veckor senare skriver Sigismund till Jöns att denne på sin väg norrut inte ska gå mot Söderköping, som var tänkt, utan ska dra avsidet åt Gryt och Ringarum mot Stegeborg på det att man inte ska komma "oförvarnat" i klander med hertigens trupper som besatt alla allmänna vägar. Kungen råder honom också att slå följe med Gustav Brahe, överste över kungens krigsfolk på tåget från Kalmar mot Linköping, för att lättare kunna försvara sig.

I slutet av månaden skriver hertigen starkt argumentativa brev till knektarna i flera av kungen fänikor, bl.a. till den som Jöns för befäl över, och försöker få dessa att desertera från sina hövitsmän. Av allt att döma får breven inga större resultat. Den 25/9 samma år står slaget vid Stångebro i Linköping varvid Jöns stupar på kung Sigismunds sida.

Gift med föregående ana

ffmmmf

156. **Bengt Jöransson Bock**, född i Vallbergs gård, Väderstad. Nämndeman 1606-20 i Vallsberg, Väderstad.

Det är osäkert om Bengt verkligen är son till Jöran. Jöran kan även vara en farbror eller liknande. Namnen Bengt Bock och Bengt Svensson förekommer omväxlande i jordeboken för Vallsberg 1584-1621. Det hela kompliceras dock av att Bengt Bock först 1621 får fasta på Vallsbergs skattegård. Dessutom figurerar en Bengt Bock i Ryckelsby, Ekeby socken, i domboken vid några tillfällen 1610-19.

Det kan vara fråga om två personer, men frågan väntar ännu på sitt svar. Man kan dock anta att Peder Bock i Vallsberg som på 1540-talet får frihetsbrev på flera gårdar är någon form av stamfader till Bockarna i Vallsberg med omnejd.

Barn utan känd moder:

Johannes Benedicti Hircinius Bock, född cirka 1600, se ana 78.

ffmmmf

158. **Gudmund Gudmundi** (Gudmundsson). Guldsmed, rådman och borgmästare, tillika Häradshövding i Linköping.

Rådman, borgmästare i Linköping. Rådman i Linköping 1616, borgmästare där 1621, arrenderade Kinda och Ydre härader 1631-1633, kronfogde där 1634-1639.

Gift med nästa ana

Barn:

1. Ingeborg Gudmundsdotter, född 1605, se ana 79.
2. Peter Gudmundsson Skute till Banka i Svinstads socken och Syttorp i Östra Ryds socken, född 1613-08-11 i Linköping, död 1670-03-02 i Östra Ryd. Adlad Skutenberg 1662 (nr 715). Student i Uppsala 1632-09-26. Värvad som förare i Tyskland 1635. Fänrik vid Tavastehus regemente 1636. Löjtnant där 1639. Kapten vid Åbo läns regemente 1641. Kapten vid Östgöta regemente till fot 1642. Avsked 1658. Gjorde tjänst vid skärgårdsförsvaret i Östergötland 1659. Adlad 1662-12-19 (nr 715). Död 1670-03-02 och begravnen i Östra Ryds kyrka, där hans huvudbanér uppsattes. Han fick 1655 den 8 febr. av konung Carl X Gustaf exspektansbrev på Banka, som hans svärfader Anders Watz innehade under livstidsfrihet.

ffmmmf

159. **Brita Persdotter Skute**.

Fadern Per Eriksson Skute, (död 1616), var häradsdomare i Valkebo härad. Vapen: tre snäckor. Ägde Valla gård. Skall ha varit borgmästare i Linköping i 40 år. Erhöll av konungen 1590 skattefrihet för Valla som belöning för sina insatser. Förvärvade 1604 ensamrätt att sälja vin, mjöd och andra främmande drycker i minut. Detta privilegium bekräftades 1607 och fanns kvar ännu 1611. Var under en lång följd av år föreståndare för hospitalet.

I tvisten med kung Sigismund var han, "sedan flera decennier stadens störste pamp, otvivelaktigt en hertigens man". Tillsammans med biskop Petrus Benedicti lät han som krigslist genomföra en klockringning som gav signal till hertig Karl, varför denne kunde angripa Sigismund just när han med sina trupper gått ner från höjderna öster om Stångån och i ett ömtåligt skede höll på att passera de båda broarna. Detta avgjorde slaget vid Stångebro den 25 september 1598. Sigismund tvangs ingå en förödmjukande uppgörelse med hertig Karl, sedermera Karl IX, lämnade Sverige och blev följande år av riksdagen avsatt som svensk kung. Därmed räddades Sverige definitivt åt den lutherska tron. Per Eriksson fick sedan ta emot flera bevis på hertigens ynnest.

Britas **farföräldrar var Erik Persson Skute och Hilavi Eriksson Falk**. Varken födelse eller död kan bekräftas av kyrkobok.

Gift med föregående ana

mmffmmf

230. **Herman Kamphusen von Campenhausen**, född i Riga, död 1655--06 i Stockholm, Tyska församlingen. Vinhandlare och tullinspektör vid sjötullen i Västervik i Stockholm, Tyska församlingen. Söner adlade nr 816 och 881.

Namnet von Campenhausen uppträder i Riga redan 1492. Äldste kände stamfader är köpmannen i Lübeck, Herman Kamphusen d.ä. (levde 1595). Herman Kamphusen/Camphausen d.y. inflyttade från Riga och sökte 5/10 1622 burskap i Stockholm som vinhandlare. Han gifte sig med Gertrud Eriksson i juni 1626, vilkens far också var vinhandlare (adlades von der Linde 1631) och var sedan en av borgerskapets 48 äldste 1627-51. Under en tid på 1630-talet var familjen bosatt i Lübeck, där åtminstone dottern Elsa är född. Herman var kyrkvärd i tyska församlingen 1636, samt ägde och bebodde en fastighet vid Österlånggatan.

Herman blev 1653 inspektör över Stora sjötullen i Västervik och familjen verkar då ha flyttat dit.

Släkten von Campenhausens vapen.

Gift 1626-06-18 i Stockholm med nästa ana

Barn:

1. Kristina Dorotea von Campenhausen, se ana 115.
2. Elsa von Campenhausen. Gift med Johan Klint, död 1675 i Småland. Häradshövding Tuna län. Son till Erik Nilsson Klint, kunglig kamrerare samt Barbara Christofferdotter Rehbus (Raphuen). Student 1636 i Uppsala. Stipendium i Frankrike och Holland 1653. Häradshövding i Sevede, Tuna län och Aspelands härad. Vice lagman Kalmar län och Öland. Fick i pant Botillaboda i Älgult socken.

mmffmmm

231. **Gertrud von der Linde**, född 1608-04-02 i Stockholm (?), död cirka 1656 i Västervik. Bosatt i Stockholm.

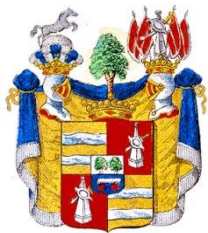
Fadern Erik Larsson von der Linde, född i Holland, död 1636-01-23 i Stockholm, Storkyrkoförsamlingen. Kammarråd, m.m. i Stockholm. Adlad 17/1 1631, nr 179. Ägare av Segersjö och Malmvik samt Neukloster i Bremen. Född och inflyttade med fader ifrån Holland. Borgare och handelsman i Stockholm 1602, kunglig kommissarie och generalfaktor i Halland 1618, källarmästare och vinhandlare i Stockholm 1626, räntmästare vid kungliga krigsstaten 1630, sedan adlad 1631 och kammarråd.

Farfadern. Lorentz Eriksson, född i Holland, död 1611-04-12 i Stockholm. Handelsman, rådman, föreståndare i guldsmedsämberet samt borgmästare 1575 i Stockholm, Hus i Brunsgränd Gamla Staden.

Fadern Erik nsågs på sin tid vara Sveriges förmögnaste köpman och ägde därför stor kredit speciellt i England, Spanien, Frankrike och Tyskland. Hjälpte Gustav II Adolf vid dennes trontillträde med pengar och fick i gengäld Gällstads på Ekerön samt senare Segersjö gård och gods. Vid hans död var kronan skyldig honom över 70000 riksdaler.

”Erhöll efter konungens död räkning med kronan, då hans fordran steg till över 70,000 riksdaler, vilken summa han, genom sin mågs, Tönnes Langmans, som med honom låg i träta, i vägen lagda hinder, ej utbekom och vilka penningar efter hans död reducerades.”

Sade sig slutligen som oftast aldrig vilja yppa tre omständigheter, nämligen 1:o vad hans byggda hus vid Stora Nygatan i Stockholm kostade honom, 2:o vad han förlorat i sjöskador, och 3:o vad han påkostat sin son Lorentz.

Släkten von der Lindes vapen.

Modern Vendela Lohrman, född 15xx i Stockholm, gift 1606-11-03 och död 1657-12-12 i Stockholm, Storkyrkoförsamlingen. Bosatt i Stockholm. Anges även med namnet "Ros till Segersjö och Malmvik".

På gravsten i storkyrkan; Vendela Jakobsdotter Ros till Segersjö och Malmvik, och på stenen är uthugget ett vapen visande en med en sned bjälke avdelad sköld, över och under vilken ligger en sexuddig ros. Brodern Bernt Lohrman var borgare i Hudiksvall 1607 och borgmästare 1614. Sonsonen blev adlad Lohreman och gjorde en applikation på det gamla vapnet. Död i Hudiksvall 1624.

Morfadern Jacob Laarman, född 15xx i Lübeck, död 1587 i Stockholm. Borgare och föreståndare för Tyska kyrkan i Stockholm. Lohrman (Lårman, Lohreman), släkt, vars namn och vapen på 1600-talet observerades (Biographica) bland "nobiles och patricii" i Mömpelgard i Württemberg (nu Montbéliard i Franche-Comté). **Mormodern Gertrud Berendsdotter Hafwerstad**, född 15xx i Stockholm, död (begravd 1641) i Stockholm Domkyrkoförsamling. Bosatt i Stockholm. Omgift Husman

Jacob var köpman i Stockholm, och där bland annat omtalad i Tyska församlingens räkenskaper från 1575. Jacob var även föreståndare i församlingen 1580-81. Han ägde sannolikt värdshuset Blå Örn i Stockholm och hade tre till namnet kända barn.

Lyberg skriver om Jakob Lårman: "I alla händelser var det mest järn som han, tidvis i mycket stor utsträckning, köpte och jämte smör och hudar exporterade huvudsakligen till Lübeck, i viss mån också till Stralsund och Danzig, under det att han från samma städer flitigt importerade varjehanda: salt, lakan, "görlesk", hattar, krut, mässings- och tennsaker m.m. Åtminstone så långt tillbaka som från början av 1570-talet driver han export- och importaffärer, ehuru han icke förrän år 1577 får eget konto i huvudstadens vågbok.

I ej alltför riskabel omfattning prövar han sina krafter på kopparn, i det att han då och då på 1570- och 1580-talen inväger och exporterar smärre partier, därvid givetvis uppmuntrad av den tullfrihet han åtnjöt speciellt för sådana varor, som han införde på returparten. Hans invägningar sluta år 1586, varefter hans änka, hustru Gertrud, under något år intager hans plats i skotteboken, i tullräkenskaperna och på invägningskontot."

Jacob Lårman omnämns också av sydtysken Samuel Kiechel som på 1580-talet gjorde en vintrig turistresa i Sverige. Hans reseberättelse i dagboksform finns översatt och tryckt i Historisk Tidskrift 1892. I Stockholm bodde han hos Lårman.

I golvet på Riddarholmskyrkan finns en sten ungefär mitt i kyrkan med texten Jacob Larman 15 februari 1587 samt Husman som var namnet på hustru Gertruds andre man.

Gift 1626-06-18 i Stockholm med föregående ana.

mmmmmf

250. **Johan Eriksson**, född före 164, död 1650. Kapten och Skeppslöjtnant.

Johan studerade vid universiteten i Lübeck och Hamburg mellan 1628 och 1630 och kan vara den skrivaren Johan Eriksson, som under de första tre månaderna 1633 arbetade i Elbing för sjömajoren Lars Mattsson, som sedan skulle bli Johans svärfar. Han åker sedan till Stockholm i maj samma år, för att hjälpa Mattsson att sälja dennes två stenhus vid Slottsbacke till Clas Flemming. (Samma år som Erik Hansson Törnecrantz far säljer ett stenhus nästintill familjens säteshus på Slottbacken till Clas Flemming han med).

År 1643 flyttade Johan med familjen till byn Kaseburg på ön Usedom i Pommern, där Kirstins far var amirallöjtnant och ansvarig för det kungliga skeppsvarvet.

Två år senare skriver Johan ett brev till Carl Gustaf Wrangel som visar att han var ansvarig för ett fartyg och ansvarig för att övervaka trafiken mellan Tyskland och Danmark, men redan 1650 uppges både Johan och hans maka vara döda.

Johans fader Erik Ingemundsson var en av domarna i Stockholm mellan 1614 och 1616 och var borgmästare där från 1618 fram till sin död 1622, samt riksdagsman 1621. Gift 1607 med **Johans moder Margareta Nilsson**, dotter till borgmästaren Nils Eriksson och hans hustru Karin Mårtensdotter. Tillsammans fick de tre barn. Johan, Katarina (1614-1683) gift med borgmästaren Anders Jönsson och Malin (1616-1650) gift med kassören vid amiralitetet och revisorn vid postverket.

Erik Ingemundsson ägde gårdarna Värsta och Åkerby i sin hemförsamling Häggeby i Uppsala län, samt ett stenhus i Stockholm. Eriks bror Axel föddes år 1576 på Värsta gods, han lade till namnet Hegg, vilket blev släktnamnet Hägg. Gift 1613 med Anna Kleeblatt, dotter till häradsdomaren Johan Ottosson Klöversköld (Kleeblatt) från Holstein. Tillsammans hade de minst fyra söner.

Johans farfar Ingemund Lydekasson föddes omkring 1530 som son till länsman Mats Lydekasson på Värsta gård i Häggeby. Utöver att bruka egendomen Värsta gård var Mats som sin fader Lydeka länsman. Lydeka anges vara från Roslagen och ägde gårdar i Håtuna och Kulla socknar.

Året efter att fadern Erik dog 1622 gifte **modern Margareta** om sig med (hertigen) skeppsbyggaren Henrik Hybertsson de Groot. De Groot, fick tillsammans med sin bror Arendt i uppdrag att konstruera och bygga fyra skepp på order av kung Gustav Adolf, bland annat det kungliga krigsskeppet Vasa. Henrik dog 1627, ett år innan Vasa var färdigbyggd. Margareta tog över sin mans del av företaget för att slutföra det han påbörjat. Tyvärr sjönk skeppet under hennes jungfruresa den 16 januari 1628, och företaget gick i konkurs. De Groot och Margareta fick en dotter tillsammans.

Margareta gifte sig igen 1629 med sin tredje make, det svenska sändebudet i Frankrike, diplomaten och adelsmannen Lars Nilsson Tungel. De fick dottern Elisabeth som gifte sig med hovmästaren och sekreteraren hos riksrådet Christer Horn - Markus Nilsson, adlad under namnet Tungelfelt.

Gift 1633-06-12 i Storkyrkoförsamlingen med nästa ana

Barn:

1. Maria Johansdotter, se ana 125.
2. Lars (Lucidor) Johansson, född 1638-10-06 i Stockholm, död 1674-08-12 (av Duell med av Löjtnant Arvid Kristian Storm). Lärare, Poet, Lyriker, m.m i Stockholm m.m.

mmmmfmm

251. **Kirstin Strusshielm**, född ca 1618 i Stockholm där familjen hade fastigheter vid Slottsbacken i Nicolai församling, död 1650. Adliga släkten nr 400.

Fadern Lars Matsson Strusshielm till Lämshaga i Värmdö s:n, född 1574-08 i Norrköping, död 1653-10-02 i Kaseburg i Pommern. Amiral. Gift med **Kirstins moder Märit N. N.** (död 1634). Gift 2:o 1636-07-03 i Stockholm med Barbara Jönsdotter i hennes 2:a gifte, född 1575, död 1648-12-21 i Kaseburg, dotter av lantfogden i Norrland Jöns Jönsson och Margareta Danielsdotter Svinhufvud.

Lämshaga säteri på Värmdö, byggt av Lars Mattsson Strusshiem.

Lars Mattsson, adlad Strusshiem, född 1574-08-00 i Norrköping. Var först båtsman. Kapten vid flottan 1613. Major 1633 och sålde detta år sina två fastigheter vid Slottsbacken i Stockholm. Befälhavare över Skeppsgården i Elbing 1635. Hemförde trupper från Pillau med tre skepp 1636. Samma år förlänades Lars två hemman på Värmdö, vilka han inom ett par år friköpte och skapade säteriet Lämshaga. Stenbyggnaden som finns kvar idag är sannolikt byggd under hans tid.

Låg utanför Rostock med sex å åtta skepp 1638. Förestod Stettins varv 1639–1642 och Kaseburgs varv i Pommern 1643–1653. Förde befälet över struss- och lodjeflottan i Stralsund 1644. Amirallöjtnant 1646-12-02. Adlad 1647-05-27 (introducerad 1649 under nr 400).

Vapensköld för släkten Strusshiem.

Efter att närmast förut haft sin förläggning i Stettin, tillbragte Lars Mattsson Strusshiem de tio sista åren av sitt liv, från våren 1643 till hösten 1653, i Kaseburg. 1647 säljs Lämshaga säteri till Erik Rynning. Han ägde dock fortsatt ett flertal gårdar i Svenska Pommern. Sista tiden var hans hälsa tydligen vacklande. Han talar i ett brev till Johan Axelsson Oxenstierna, daterat Kaseburg den 13 april 1650, om »min continuerlige opasslighet och liffs indisposition».

Det sista av hans många brev till amiralitetskollegiet är daterat den 28 mars 1653. Så bestämde han sig omsider för att göra upp den ekonomiska slut-likviden före sitt uppbrott ur livet.

Död 1653-10-02 i Kaseburg och begravnen 1654-01-19 därstädes. Ett testamentariskt förordnande av den 31 augusti 1653 föregicks av ett föregående dag upprättat grundligt inventarium över Strusshiemls hela egendom. I förordet till inventeringsinstrumentet förklarar Strusshiem, att Carl Gustaf Wrangel rätt honom att nu efter inträtt änklingsstånd vidtaga testamentariska dispositioner beträffande kvarlåtenskapen.

Gift 1633-06-12 i Storkyrkoförsamlingen med föregående ana